

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnice, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
pol leta	15—
četrt leta	7-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaifova ulica št. 5 telefon št. 85

Vojna na Balkanu.

Vesti iz Črne gore.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Cetinje, 19. oktobra.

Včerajšnji »Cetinjski Vjestnik« nima še nobenih poročil o prodiranju barske divizije proti Skadru oziroma o obleganju trdnjave Tarabosa. Danes je dospela končno brzojavka, ki v kratki besedah poroča, da se je pričel boj pred Tarabosom in da so črnogorske čete od vseh strani razun Skadarske obkrožile to trdnjavo in da so se ji primaknile kot železen obroč v neposredno bližino. Včeraj je turška artilerija streljala s široke strani na črnogorsko pehoto, toda brezuspešno. Drugi del turške artilerije je z Belaja in Brdice poskušal, da onemogoči namješčenje črnogorskih topov, ali tudi pri tem ni bilo sreče. Po nekoliko streljih črnogorskih brzometnih topov, so omolknila Turki na Belaju. Njihovo streljanje je prenehalo. Turški oddelki se zbirajo in koncentrirajo na Tarabosu, kar jim je doslej še mogoče, ker Črnogorci se niso onemogočili neprijatelju zveze med Skadrom in Tarabosom. Če se jim to kmalu posreči, bo njihova naloga zavzeti Tarabos, mnogo lažja. V glavnem črnogorskem štabu računajo, da se šele po dveh dneh prične glavna akcija proti Tarabosu.

Iz Berana poročajo včeraj po noči še nekaj detajlov o vojnem pletu, ki je padel po zavzetju te trdnjave v roke Črnogorcem. Zaplenili so 12 popolnoma novih in še nikdar rabljenih Kruppovih poljskih topov z veliko municijo. Razun tega tudi 4 brzometne gorske tope in eno strojno puško, o kateri pa doslej še ni znano, kot se poroča, ali je porabljena za boj ali ne. V Beranu je bilo 6 polkov turške vojske in 3000 Arnavtov, torej jako močna posadka, ne glede na to, da je bila trdnjava sama močno utrjena, da je razpolagala z mnogimi topovi in strojnimi puškami. Turki so računali, da jim bo mogoče dolgo se braniti in zadrževati črnogorsko vojsko; kot se domneva, vsaj deset dni. Toda Črnogorci so računali še bolje in so udarili na trd-

njavo preko Biora, kar je močno skrajšalo oblegovalno dobo in rešilo marsikateremu črnogorskemu junaku življenje. Toda večjega pomena kot zaplenjenje topov je za Črno gorjo morda plen, ki se je našel v magacinih za živila v Beranu, kajti našlo se je 20.000 kg moke, istotoliko žita in 23.000 prepečenca (cvibaka). — Včeraj so poslali iz Berana 250 zajetnikov v Podgorico. V Beranu pa so ostali še trije oficirji, eden bimbasha in 2 poročnika.

Predsednik ministrskega sveta v Sofiji je poslal danes, 19. t. m., generalu Martinoviču sledečo brzojavko:

»Danes se je služila v katedrali slovesna služba božja za zmago nad sovražnikom v prisotnosti bolgarske kraljice, ministra Srbije, Grške, vsch oblasti in mnogobrojnega števila meščanov. Sofijski mitropolit je dvigal k vsegamogočnemu Bogu tople molitve za zdravje štirih suverenov-zaveznikov, ruskega cara Nikolaja II., zaščitnika pravoslavnega naroda in za uspeh štirih vojsk in narodov v zavezi. Srečen, da vam morem javiti to gniljivo svečanost, v kateri je naša sveta cerkev blagoslovila dogodek, ki ga je po štirih stoletjih prvikrat zgodovina zabeležila na balkanskem polotoku, vas prosim, da sprejmete moje najiskrenejše čestitke in želje, da dober in srečen konec ovenča delo, za katero pripada prva inicijativa vašci celenceni in ministrstvu, ki mu predsedujete. Jaz prosim Vsegamogočnega, da izidejo zavezniške vojske zmagovite iz boja, ki smo ga započeli za delo nescelno, plemenito in vzvišeno, ki je zjediniло štiri prosvetljene vladarje in 4 vredne napredne narode. — Ministrski predsednik: G e s o v.«

Obisk ruskega velikega kneza Petra Nikolajeviča na Cetinju. — Kralj Nikola za »Crveni krst«.

Danes, dne 19. oktobra ob pol 4. je prišel na Cetinje ruski veliki knez Peter Nikolajevič, bližnji sorodnik črnogorskega kralja in je bil od dvora iskreno sprejet.

Že ob 1. popoldne se je pričela pred dvorom zbirati množica, ki je kljub rahlemu dežju mirno pričakovala visokega gosta. V času pričakanja je kralj Nikola I. dvakrat prišel pred dvor in se razgovarjal z množico. hlastno vneto, mlademu Bretoncu na veliko žalost? Po cele ure je sedel pred svojimi črkami, ni jih gledal niti zgovarjal, glava mu je bila zaprta, z vsemi zapahi zapahnjena. Dan na dan se je razprskaval ta ženski značaj v nasilnosti in joku, v neprestano se ponavljajočih burnih prizorih, naj je bil Gaussin še tako prijetljiv; a ona je bila tako ujedljiva, iz njene togote je brizgalo toliko strupenega sovrašstva zoper mladost njenega ljubčka, zoper njegovo vzgojo, rodino, tako jo je srčil prepada, ki ga je življenje širilo med njiju usodami, tako dobro je vedela, kje ga bo zbodla na najobčutljivejšem mestu, da je naposled tudi njega pogrelo in ji je začel odgovarjati.

A v njegovi jezi je bilo kolikor-toliko vzdržnosti, prizanesljivosti dobro vzgojenega moža; čisto bi bil lahko mahnil, a ni, ker se mu je zdel udarec prepoceni in prebolesten; ona pa se je prepuščala brez čuta za odgovornost in brez stida svoji vlačugarski besnosti, grabila za vsako orožje, in prežala z okrutnim veseljem na trpeče poteze svoji žrtvi na obrazu, ki jih je rezala ona vani, potem se mu je vrgla nenadoma v naročje in ga je prosila oproščenja.

Slikar bi bil vesel obrazov Hettémovih, ki sta bila priča takim prizorom, ponavljajočim se skoraj vedno, kadar so bili sedli za mizo ter hoteli začeti zajemati juho ali rezati pečenko. Preko mize sta se gledala s smešno preplašenimi očmi. Ali bo-

co. Nekega višjega uradnika je vprašal, ali je tudi on pomagal v bolnišnici pri oskrbi ranjenih vojakov. Na uradnikov odgovor, da mu ni bilo mogoče, se je kralj razsrdil in poučil množico, da mora vedno najti toliko prostega časa, da izvršuje to sveto domovinsko dolžnost, ker ni vsakemu dano, podati se v korist domovine na bojno polje. »Jaz sam sem prenašal ranjence v bolnišnico, skrbel zanje in istotako moji sinovi.« je pristavil. »Naša vojska, ki ima vsega potrebnega dovolj, vrši svojo dolžnost, zato je treba, da jo tudi vi tu doma!« — Navzoči so navdušeno pozdravljali kralja. Ob pol 4. se je z dvornim avtomobilom pripeljal veliki knez, ki mu je občinstvo priredilo burne ovacije.

Na potu k armadi.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Niš, 20. oktobra.

Srbska armada je že začela svoje operacije. Seveda ni še dovoljeno o njih poročati, saj bi vsako poročanje o gibanju srbske armade služilo samo sovražniku v informacijo.

Potujoč v Niš, sem imel priliko, govoriti z visokim srbskim oficirjem, ki je hitel na bojišče in naravno je, da sva se tudi menila o strogosti cenzure.

»Ne čudite se temu,« je dejal rečni oficir, »saj si vendar ne smemo še sami delati težav in se izpostavljati nevarnostim. Teh nemških in madžarskih častnikov je še preteple vse polno in vsi so naši sovražniki. Saj vendar poznate to dunajsko in budimpeštansko časopisje: polno je sovrašstva zoper Slované in zlasti zoper nas Srbe. Ali niste brali v »N. Fr. Presse« navdušenega članka o turški zmagi pri Podgorici? Vidite, te bitke sploh ni bilo in seveda tudi Turki niso mogli nobene zmage doseči, a vendar je »svetovnik list, kakor je »N. Fr. Presse« nalagala cel članek. Kaj bi ti listi šele počenjali, če bi pustili njih poročevalce pisati, kar bi hoteli. Ne, ne, ti ljudje so volunji in nič drugega kakor volunji, ki jim diktirata zloba in sovrašstvo njihova poročila. Ko bi imel jaz odločilno besedo, bi sploh nobenega teh ljudi ne pustil na bojišče. Glejte — leta

1870. je nemški generalni štab iz časopisov izvedel, da hoče maršal Mac Mahon iti na pomoč oblegani trdnjavi Metz in posledica tega je bil Sedan.«

Nisem ugovarjal tem izvajanjem. Saj sem jih spoznal do dobra te dunajske in budimpeštanske žurnaliste in moram priznati, da imajo samo en namen: škodovati balkanski zvezi. Sploh si pa zdaj, ko sem v položaju, kontrolirati poročila dunajskih in peštanskih listov, ne morem kaj, da bi ne izrazil svojega zaničevanja, kako da imajo ti listi celo med Slovani toliko čitateljev. Med evropskimi časopisi stoji dunajski in peštanski časopisi na zadnjem mestu in se odlikujejo samo po izredni nevednosti.

Niš, kjer je sicer sedež divizijskega poveljništva, je sedaj bivališče nadomestnih bataljonov. Tu se je koncentriralo vojaštvo, ki je odšlo na Bolgarsko in od tod je tudi odrinila armada v smeri proti Skoplju. Avstrijski konzul pripoveduje vsakemu, kako hitro in v kako vzornem redu se je izvršila koncentracija in kako izborn vtisk je napravila srbska armada. Avstrijski konzul je bil sam oficir in zna take stvari presojeti.

Tik Niša stoji poseben spomenik — ki je nekak opomin srbskemu narodu na skrajni boj, da se ne ponovi tragedija izza dobrih sto let v še groznejši meri.

Pred dobrimi sto leti, ko so se Srbi dvignili proti Turkom in si s strašnimi žrtvami pod Karagjorgjem izvojevali svobodo, je zapovedoval vstašem v Nišu vojvoda Štefan Sinojelič. Turki so ga napadli z velikanske premočjo in ker je spoznal, da se jih ne ubrani, je dne 19. maja l. 1809. zbral svoje moštvo na glavni utrdbi in utrdbo, moštvo in sebe — poglaval v zrak. Eksplozija je bila tako strahovita, da je daleč naokrog vse podrla. Ne eden Sinojeličevih junakov ni ostal živ — nad tisoč mož je storilo herojsko smrt. Turki so izkopali mrliča izpod razvalin in jim odrezali glave, kajti paša je za vsako glavo obljubil dvajset piastrov. Iz apna, kamna in 952 človeških glav so Turki zgradili stolp, ki se imenuje Kelekule, to je kula lobanj. Okrog tega strahnega stolpa so Srbi pred kakimi tridesetimi leti zgradili kapelo.

Mimo tega stolpa je šla srbska armada v boj, na ta stolp so gledali srbski vojaki, ko so šli proti turški

meji in lahko si je misliti, kaka čustva so jih navdajala.

Pismo iz Bolgarske.

Sofija, dne 18. oktobra.

Napovedana je vojna. V trenutku, ko to pišem, je bolgarska vojska že prekorčila turško mejo. Prešel je sedaj čas vznemirjenja in negotovosti, zavlada je v javnosti spokojstvo, zakaj ves bolgarski narod veruje tako krepko v zmago bolgarskega orožja, kakor sveto veruje v boga vsegamogočnega.

Ko je došla vest iz Carigrada, da je Turčija dostavila bolgarskemu in srbskemu poslaniku potne liste, ter jih pozvala, naj nemudoma odpotujejo, je oficijozni list »Mir« napisal te — le značilne besede:

»Potrepljivo smo izčrpali vsa sredstva za ohranitev miru. Sedaj je balkanska zveza v imenu miru poklicana, da izpregovori k vekovnemu sovragu: »Ako nečeš mira, ná tu je sekira!«

Bolgari, Srbi, Orki so danes ena duša, eno telo. Skupni so njihovi ideali, enaka je njihova usoda.

Nositelji svobode in civilizacije so danes poklicani, da z mečem v roki uveljavijo tam, kjer gospoduje večnored, da spere barbarstvo s krvjo in izmije okna XX. stoletja.

To njihovo delo bo imelo uspeh, ker je sveto in vzvišeno, ker je delo za civilizacijo.

Turčija, to večno ognjišče nemirov in neredov, je obsojena na smrt, njen sodnik pa je večni človeški razvoj.

Turčija mora poginiti!

Balkanska zveza je pozvana, da izvrši to osvoboditeljno misijo.

In to misijo bodo združene balkanske države tudi izvršile z vsem dostojanstvom.

In res, vsa armada stopa v vojno s trdnim prepričanjem, da bo zmaga na njeni strani in da bo s svojo zmago napravila konec gospodstvu polumeseča v Evropi.

Da olajšajo bežo onih siromašnih slojev, so odšli na bojišče, so v Sofiji ustanovili po inicijativi carice Eleonore društvo, ki bo skrbelo za zdravo hrano siromašnim rodbinam.

LISTEK.

Sapho.

Slike iz pariškega življenja.

Francoski spisal Alphonse Daudet.

Prevel Oton Župančič.

(Dalje.)

Drugekrat pa ga je ta misel na odhod, h kateri se je zatekel, da bi opravičil svojo slabost, kadar je videl, kako se pogreza globlje in globlje, ta misel, nikar da bi ga potolažila in olajšala, mu je odkrila drugič mnogo strok vezi, ki ga openjajo, in kakšno razdejanje bo ta odhod, ne en sam razdor, nego desetero razdorov, in kako hudo mu bo ostaviti to drobno otroško roko, ki se ponoči zaupa njegovi. Do La Baluje, kobilarja, ki živiža in prepeva v svoji mnogo pretesni kletki, ki mu jo je bilo treba tolikokrat premeniti, in kjer je krivil hrbet kakor stari kardinal v svoji železni ječi; da; da, celo La Balue si je osvojil prostorček v njegovem srcu, in težko mu bo, pregnati ga od tam.

In vendar se je bližala, ta neizogibna ločitev; in blesteči mesec junij, ko nosi natora praznično obleko, bo najbrže zadnji, ki ga preživita skupno. Ali je bila radi tega Fani nervozna in vzdajljiva, ali radi Jožefove vzgoje, ki se je je lotila s

mo res prišli do obeda, ali zleti ovčje stegno s krožnikom, omako in grahom vred skozi okno na vrt?

»Samo pričkanja ne...« sta rekala vedno, kadar so se dogovarjali, da se snidejo. Samo pod tem pogojem sta sprejela ponudbo, ki jima je bila napravila Fani nekoč preko zidu, da bi šli v gozd skupaj zajtrkovat... O, kaj pa še, danes se ne bosta prepirala, vreme je preplelo!... In zletela je oblačit otroka in polnit košaric.

Vse je bilo pripravljeno, odhajali so, kar prinese pismonoša denarno pismo; Gaussin je moral zaostati, da je potrdil sprejem. Pred gozdom je dohitel družbo in je pošepetal Fani na uho:

»Od strica je... Ves vesel je... Čudovita letina — prodal je vse kar na rastočem... Vrnil je Déchelettovih osemstisoč frankov in se svoji nečakinji na vse mogoče načine priporočila in zahvaljuje.«

»Seveda — svoji nečakinji!... Po gasconjsko... Ta stara kumara — beži, beži...« je dejala Fani, ki se ni udajala več iluzijam glede stricev iz južne Francije. Nato pa vsa vesela:

»Ta denar mprava naložiti...«

Pogledal jo je z začudenjem, ker jo je poznal, kako vestna je vedno v denarnih praašnjah...

»Naložiti?... Saj... ta denar vendar ni tvoj...«

»Čakaj no, saj res, tega ti še povedala nisem...«

Zarudela je, in pogledala tako kalno, kakor vselej, kadar ni govorila gole resnice... Déchelette, ta blaga duša, je izvedel, kaj sta storila za malega Jožefa, ter ji je pisal, naj porabita tisti denar za vzgojo ubogega deteta. »Ampak, veš, če se ti zdi to nerodno, pa mu jih vrneva, teh osemstisoč frankov; saj je v Parizu...«

Izpod drevja sta se oglasila Hettémova, ki sta bila iz diskretnosti stopila naprej:

»Na desno ali na levo?«

»Na desno, na desno... K ribnikom!...« je zaklicala Fani; potem se je obrnila k svojemu ljubimcu:

»Tak daj no, nikar se zopet ne razvneaj radi neumnosti!... saj sva vendar že dovolj dolgo skupaj, ali ne?«

Poznala je to trepetanje njegovih blelih ustnic, ta pogled na malčka, ki ga je meril prašuje od nog do glave; toda sedaj ga je prijel samo ljubosumna jezica. Polagoma je že začel popuščati, samo, da bi imel mir, ji je dajal koncesije.

»Kaj neki se mi je treba mučiti? Zakaj neki hočem iti stvarjem vedno do dna?... Ako je to dete njeno, ali ni čisto naravno, da ga je vzela k sebi in mi tajila resnico, po vsem tem izpraševanju, po vseh teh prizorih, s katerimi sem jo toliko nadlegoval?... Ali ni pametneje, če se človek uda v to, kar je, in preživi teh par mesecev, ki nama jih še ostane, v lepem miru?...«

In capal je po valovitih gozdnih potih in udano nosil zajtrk v težkem, belo pregrnjenem košu, truden, z upognjenim hrbtom, kakor star vrtinar; pred njim pa sta korakala skupaj mati in dete; Jožef se je slabo počutil v svoji praznični obleki, ker ni mogel v nji po volji tekati; ona je imela svetel jutranji plašč, japonski solnčnik, bila je razgolava in golovrata; široka čez pas, je mlahavo stopala, in med njenimi lepimi lasmi se je vil velik bel pramen, ki ga več niti ni poskušala skrivati.

Pred njima, nižje v bregu, sta se zibala Hettémova, z velikanskimi slamniki na glavi, v rudečih flanelastih oblekah, otovorjena z jestvinami, mrežami, trnki, vrbami za rake; žena je imela obešen preko svojih obilnih prslovski rog, brez katerega si risar sploh izleta misliti ni mogel. In spotoma sta prepevala:

Čoln hiti po gladini,
luna vesla po višini,
v slasti topi se srcé...

Olimpija ni bila nikdar v zadregi za take ulične sentimentalnosti; njen repertoar je bil neizčrpljiv. In če je človek pomislil, v kakšnem sumljivem somraku za zagrnenimi zavesami jih je že prepevala, in koliko moškim, se mu je zazdela čista mirnodušnost njenega moža, ki jo je spremljal v terci, naravnost velikanska. Beseda grenadirja pri Waterloo: »Preveč so...« se je prilagala filozofski brezbriznosti tega moža.

(Dalje prihodnjik.)

Carica Eleonora se je zavezala, da bo temu društvu dajala 500 levov mesečne podpore; takisto sta darovala ministrski predsednik Ivan Ev. Gešov 1000 levov, sofijski župan pa 100 levov, ter se obvezala, da bosta enake vsote prispevala društvu vsak mesec. Temu zgledu so sledili vsi premožnejši sloji, tako da ima društvo sedaj na razpolago vsak mesec že blizu 10.000 levov. To je vsekakor lep vzgled bolgarske požrtvovalnosti.

Med ljudstvom se širi ta - le legenda:

Ko je bila objavljena mobilizacija vse bolgarske vojske, je turški sultan Mehmed poslal carju Ferdinandu velik vrč, napolnjen s prosom do vrha.

Sultanovo odposlanstvo, ki je prineslo carju ta vrč, se je globoko poklonilo in izpregovorilo:

»Vidiš, veliki car, koliko je prosnih zrn v tem vrču? Evo tolikšna je sultanova vojska. Vso to vojsko bo poslal nate, ako se osmeliš mu napovedati vojno. Zato ti svetujemo, ostani mirno doma!« ... Tako so govorili odposlanci.

Toda car Ferdinand se ni dal preplašiti. Ukazal je prinesiti vrč, napolnjen z najlutejšo papriko. Ta vrč je dal odposlanstvu, naj ga ponese sultanu. Z vrčem jim je dal tudi pismo, naslovljeno na sultana. To pismo se je glasilo tako - le: »Razreži papriko in pokusi jo. Vedi, da je moja vojska še lutejša kakor ta paprika, ki sem ti jo poslal v vrču.«

Tako se je glasilo carjevo pismo, ki ga pa sultan nije bil vesel.

Proti Jedrenju!

Poročevalcu »Daily Telegrapha« se je posrečilo priti v avtomobilu do Plovdiva, kar je sicer zelo težavno, ker zapirajo vojaški oddelki vse ceste. O bitki pri Mustafi Paši poročajo: V petek jutraj je prišlo tam do velike bitke med dvema bolgarskima in dvema turškima polkoma. Bolgari so se izkazali za bolj izurjene, ter so porazili vse, kar se jim je postavilo nasproti. Tudi car Ferdinand je bil v neposredni bližini bojišča. Ko je videl, kako padajo njegovi vojniki, se je zjokal. XIX. bolgarski polk je dva dni oblegal dva turška polka, katerih kapitulacijo pričakujejo.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Sofije: Bolgarsko vojaštvo je opetovano napadlo z bajoneti Turke, ter jih pognalo z velikimi izgubami nazaj. Bolgari prodirajo proti Jedrenju, kjer so se prodrli do utrdb, kakor tudi proti Kırkilisi, kjer so vzeli Trnovo, ter končno južno od Plovdiva v Makedonijo. Se en bolgarski oddelek je na potu proti Kumanovu.

Najbrže pride, kakor poročajo iz Carigrada, koncem tega tedna do velike bitke pri Jedrenju, ki se je bo udeležilo več kakor 100.000 mož.

O prodiranju Bolgarov proti Jedrenju, pišejo iz Sofije še sledeče:

Bolgarske čete neprestano prodirajo na celi črti. Turških čet se je polastila panika, ter beže v največjem neredu. Večkrat se je Bolgarom posrečilo, zapleniti velike množine pušk in streljiva. Turško prebivalstvo zapuščajo vasi ter pustilo ponekod male otroke same v hišah in vaseh, dostikrat celo brez vsakega nadzorstva in brez hrane. Bolgarski vojniki zbirajo to zapuščenno deco, ter jo pošiljajo v posebna zavetišča.

Bolgarske predstraže so prodrele v neposredno bližino Kırkilise, ter so dospole tudi že do prvih utrdb Jedrenja. V Mustafi Paši so dobili Bolgari 100.000 kg žita.

V Sofijo je dospelo prvih 5 ranjencev, ki so dobili hraprostne križce. Vsi soglašajo v svojem pripovedovanju, da je stalo 500 regularnih bolgarskih čet 4000 bašibozukom nasproti. Bolgari so imeli s seboj tudi topove. Prvi štirje strelji iz topov se niso sprožili. Nato je bolgarska pehota z bajoneti naskočila Turke, ter jih pregnala iz Kepunarija, nakar so se združile bolgarske čete z manjšimi bolgarskimi oddelki. Bolgari so zaplenili mnogo orožja, municije, živil in krme. Bolgari so prenočili nato v vojašnici v Kepunariju. Na bolgarski strani ni bilo nobenega mrtvega, pač pa mnogo ranjenih.

Podujevo.

Kakor smo že sročili poročali, so Srbi dobili v Podujevu mnogo vojnega materiala. Zaplenili so med drugim tudi 80 volov in mnogo drugega živila. Srbska vojska je zavzela tudi Zbevac in Bujanovce.

Prodiranje Srbov.

»Agence Havas« poroča iz Niša z dne 21. oktobra ob 11. uri 50 minut zvečer: General Živković, ki poveljuje srbski koloni na severozahodu, je zadel pri Mardari na Arnavtu. Srbi so popolnoma razbili arnavtsko četo ter razdeljali njih utrdb. Na srbski

strani je bilo 7 mrtvih in 120 ranjenih.

Zaradi prestroge cenzure ne pride skoro nobeno poročilo s srbsko - turških bojišč. Vendar poročajo iz Belgrada, da prodira srbska armada pod poveljstvom prestolonaslednika ob železnici Ristovac - Skoplje. Kolona generala Živkovića se je večkrat spopadla z Arnavti, pri čemer je bilo na obeh straneh mnogo izgub.

Iz Belgrada poročajo, da se je Isa beg Boljetina pridružil Srbom, ker imajo ti dva njegova sina kot tala.

Vest, da so Srbi zavzeli vrhove Rujan planine, se potrjuje.

Kolona, ki je zavzela Podujevo, se je obrnila proti jugu, ter prodira proti Prištini.

Severna kolona je zavzela, kakor smo že včeraj poročali, Novo Varoš, ter se hoče združiti s Črnogorci pri Prepolju.

Potrjujejo se pa sedaj tudi iz Belgrada vesti, da je vdrl med kolono prestolonaslednika in generala Živkovića 4000 Turkov in Arnavtov na srbsko ozemlje, ter prodrl do Kuršumlije. Iz Carigrada poročajo o bojih za Kuršumljo, da so Turki zavzeli in zažgali vas Veliko ob srbski meji, da so pa prej spravili žene in otroke na varno, - najbrže tako, da se jim ne more nič hujšega več zgoditi. - Bajje bodo Turki v najkrajšem času zavzeli Kuršumljo.

Proti Skadru!

Iz Podgorice poročajo, da bo prodiranju glavne črnogorske kolone proti Skadru najbrže spremljal splošni naskok južne kolone. Princ Mirko se je podal v Bar, da vodi boj proti trdnjavi Taraboš. Dosele se je posrečilo Črnogorcem, zavzeti dve manjši trdnjavi pred Tarabošem. Boji so zahtevali mnogo žrtev. Južna armada se je približala glavni trdnjavi do 1500 m.

Prodiranje severne črnogorske armade.

Iz Podgorice poročajo, da se potrjuje vest o padcu Gusinji in Plave. Uspehi severne armade presegajo vsako pričakovanje. Oddelek brigadirja Vesovića je zavzel Gusinje z bajonetnim naskokom. Gosta megla je podpirala prodiranje Črnogorcev, kljub temu pa so imeli Črnogorci vendar velike izgube. Pri Gusinjah je padel tudi poveljnik Lacarevič. - Brigadir Vojsotić je poveljeval naskoku na Plavo. Turki in Albanci so se hrabro branili. Mnogo albanških žena je padlo v boju s puško v roki. Mnogo dečkov je bilo ustreljenih, ko so donášali streljivo. Črnogorci so zavzeli kraj, ko je ta že gorel na vseh koncih. Število mrtvih je na obeh straneh zelo veliko, ter presega 1200, pač pa so imeli Turki več izgub.

Iz Carigrada poročajo, da brzojavljajo (?) Albanci, ki so dospeli iz Haifa v Djakovo, da so Črnogorci z veliko vojsko napadli Plavo. Včeraj je boj še trajal.

Bombardiranje Varne.

Iz Carigrada poročajo, da se je posrečilo turškemu vojnemu brodogradu, razbiti bolgarsko baterijo v Varni, tako da je morala umolkneti. Mesto je pod bombardiranjem baje morno trpelo. Listi pa dostavljajo predvidno, da se te vesti uradno ne potrjujejo.

Iz Sofije poročajo tozadevno, da so turške ladje bombardirale okolico kavarne in Kaligrada in da so kroglice iz turških topov dosegle ob obali ležeče dele mesta. Tudi sta dve turški vojni ladji bombardirali Varno, ter razdeljali vojašnico v Evksinogradu, dve skladišči za živila, neki samostan in več privatnih hiš.

Iz Bukarešte poročajo, da so dospeli tja iz Konstanze vesti, glasom katerih so začeli Turki izkrcavati po večernem bombardiranju Varne, vojaštvo. Bolgarskega prebivalstva se je baje polastila panika ter beži na Rumunsko. Iz istega vira prihaja tudi vest, da so izkrcali Turki pri Kavarni, 35 km od romunske meje, vojaštvo. Bolgarsko prebivalstvo beži na Rumunsko. Romunsko notranje ministrstvo je odredilo, da naj puste ubežnike nemoteno čez mejo. Od meje je slišati neprestano grmenje topov.

Iz Carigrada prihajajo nepotrjene vesti, da je turško vojno brodogradje ustavilo neko rusko ladjo, ki je vozila novince in rezerviste iz Odese v Varno. »Sabah« pravi nadalje, da so turške vojne ladje uničile bolgarske torpedovke.

Glede bombardiranja Kavarne, poročajo iz Sofije: Več turških vojni ladij je bombardiralo dne 21. oktobra brez prejšnjega obvestila lokalnih oblasti pristanišče Kavarno, ki je izključno trgovsko pristanišče, ter nima nikakršnih utrdb. Bolgarska vlada bo protestirala proti tej jasni kršitvi mednarodnega prava.

Prodiranje Grkov.

Orška armada prodira z vso odločnostjo in do sedaj še vedno zmagonosno na turško ozemlje. Vršilo se je že več manjših bitk, v katerih so Turki povsod potisnili Turke nazaj in jih vedno zasledujejo. Večja bitka se bode bržkone vnela v kratkem času pri Serviji. V okolici te trdnjave se zbirajo Turki, in imajo tam že več tisoč vojaštva. Grki prodirajo proti Serviji in bodo prišli, če ne pride do večjih spopadov na gorskih prelazih, že danes pred trdnjavo, kjer bodo takoj napadli turške pozicije. Epirska grška armada se zbira na črti Grimbovo - Kostaki in bo prodirala proti turškim pozicijam pri Strebinu, kjer so se zariji Turki v močne okope. Turki so se s svojim glavnim taboriščem umaknili proti Serfidži, kjer jih je grška armada pregnala iz prvotnega taborišča s tem, da je zavzela trdnjavo Diskato. To trdnjavo so Grki zasedli in jo nameravajo močno utrditi. Sploh se trdi v atenskih krogih, da namerava turška armada napraviti pri Serfidži močno obrambno črto proti nadaljnjemu prodiranju Grkov. Grške čete so napadle turško vojsko tudi pri Veleniču, vendar pa Turkov do sedaj še niso mogli pregnati, ker so Turki dobro utrjeni in imajo več vojaštva. Kljub temu pa vztrajajo grške čete v svojih pozicijah in bodo vezale Turke toliko časa, dokler ne dobe ojačenja. Vsi ti boji ob grško - turški meji so do sedaj šele nekaki predboji, katerih se udeležuje manj regularnega vojaštva grškega kot posameznih prostih čet. Te čete so za Turke silno nevarne in so jim prizadele že do sedaj obilo izgub. Kljub temu, da so Turki zavzeli prav dobre pozicije, se morajo vendar skoro na celi črti umakniti. Več teh čet je napadli tudi železnice in četaši so onemogočili vse poštno in brzojavno zvezo turške vojske. Tudi so grški četaši na turškem ozemlju napadli več uradnih poslopij, pregnali so turške uradnike in poslopja porušili. Istotako napadajo čete pogosto turške vojne transporte in zaplenijo Turkom živila in municijo. Tako je napadla močna grška četa transport turške municije. Vnel se je hud boj, v katerem so imeli Turki 8 mrtvih in več težko in lahko ranjenih vojakov. Sploh so grške čete, ki tvorijo nekako predstražo, gibčne in agresivne in povzročajo Turkom obilo preglavice.

Tudi grško brodogradje napreduje proti Turkom. Poročali smo že, da so Grki zavzeli otok Tenedos pred Dardanelami in da nameravajo sedaj zavzeti Lemnos. In res so se pojavile grške ladje, kakor vedo zadnja poročila, že pred otokom. Napadle otoka še niso, marveč so se umaknile nazaj, ker pričakujejo bržkone ojačenja. Silno se boje Turki za Solun, katerega bodo Grki gotovo napadli, vendar pa najbrže še ne sedaj, marveč bodo skušali napasti mesto na suhem in na morju. Turška vlada je v Solunu že odredila vse priprave za obrambo mesta.

Turki se tolažijo.

Iz Carigrada prihaja zopet nepotrjena vest, da je en bolgarski polk prekorčal pri Balkulu bolgarsko mejo blizu Kırkilise ter zavzel več zapuščenih vasi. Turkom, ki so prihiteli Bolgarom nasproti se je posrečilo Bolgare pregnati. Glasom poročila »Ikdama«, so imeli Bolgari kakih 400 mrtvih. Pri Tomrošu pa so imeli Bolgari baje nad 3000 mrtvih ter so Turki vjeli 100 bolgarskih vojakov in 30 častnikov.

Od črnogorsko - turškega bojnega polja poročajo iz Carigrada, da so se vršili včeraj na holmih pri Graviški, Kırčiski in Ugrakimini hudi boji. Črnogorci so se morali umakniti in so pustili na bojišču več šotorov in nekaj municije. Na črnogorski strani je padlo 6 častnikov in 15 vojakov. Tudi boji pri Beranah in Bjelem polju še trajajo ter imajo Črnogorci baje velike izgube. Turško vojaštvo je zasedlo ob črnogorski meji kraje Konic, Takman in Tretiče ter zaplenilo pri tem mnogo živine in živil.

Ob bolgarski meji je prišlo pri Djarovi do hudih spopadov. Otomanske čete prodirajo proti Kjustendilu (?).

Iz Carigrada poročajo, da so postavili onih 7 Bolgarov, ki so poskusili razdeljati brzojavno zvezo pri Kumanovu, pred vojno sodišče.

Bolgarska.

Iz Sofije poročajo, da je dospel včeraj na poti k armadi v Sofijo princ Juri srbski.

Bolgarska vlada je sklenila, da zniža plačo v vojsko poklicanih državnih uradnikov na eno tretjino. Sobrajanje, ki se sestane 28. t. m. in se nato odgodi do 14. decembra, bo tozadevno sklenilo zakon.

Iz Braile poročajo, da so v zadnjih 8 dneh vozile štiri ruske ladje po Donavi navzgor ter da so imele s

seboj bolgarske vojaške obvezance in ruske prostovoljce.

Iz Berolina poročajo, da je odpotoval aviatik Bušmann s tremi letalnimi stroji k bolgarski armadi.

Rdeči križ.

Z Dunaja poročajo, da je včeraj odpotovala za Podgorico namenjena sanitetna kolona, ki je dobila s seboj tudi najmodernejša transportna sredstva za ranjence v goratih krajih.

Srbi v Sarajevu so nabrali med seboj za Rdeči križ 25.000 K.

Iz Belgrada poročajo, da bodo veliki knez Peter Nikolajevič, njegova žena Milica in princ in princesa Battenberška gosti kralja Petra v Kruševcu. Velika kneginja Milica prevzame vrhovno nadzorstvo nad Rdečim križem.

Iz Braile poročajo, da je neka ruska ladja pripeljala po Donavi mnogo materiala za bolgarski Rdeči križ.

Zopet srbski vojni material.

Iz Carigrada poročajo, da je zahtevala francoska vlada za konfiscirani srbski vojni material odškodnino 600.000 frankov. Porta je navidezno pripravljena plačati to odškodnino.

Srbski carigradski poslanik Nenadović k položaju.

Srbski poslanik v Carigradu Nenadović, se je vstavil na svojem potovanju iz Carigrada tudi v Budimpešti, kjer je ostal v hotelu Continental. Obiskalo ga je več časnika, katerim je govoril o položaju sledeče: Pravzaprav vam ne morem veliko povedati, ker sedaj govorje že topovi in puške in te imajo sedaj prvo in odločilno besedo. - O najnovejših dogodkih vem le toliko, kolikor izvem iz časopisov. Značilno na je postopanje Turkov. Meni, bolgarskemu in grškemu poslaniku je turška vlada v zadnjih dneh vse brzojavke, ki smo jih dobili od naših vlad, porivarjala, ali pa nam jih je še celo prikrivala in utajila. V četrtek sva dobila jaz in moj bolgarski kolega od kabinetnega šefa turškega vnanjega ministrstva poziv, da naj odpotujeva takoj iz Carigrada. Ker pa je imel rumunski parnik, s katerim sva se namenila odpotovati, zamudo, sva odpotovala šele v petek popoldne. Bolgarski poslanik je odpotoval v Varso, jaz a sem odpotoval v Budimpešto.

Na vprašanje kakšen vtisk je napravila v Carigradu napoved vojne, je odgovoril Nenadović sledeče: Že vest o uresničenju balkanske zveze je vzbudila v carigradskih krogih veliko pozornost in razburjenje. Do zadnjega trenutka je upala turška vlada, da se ji bo posrečilo izneveriti balkanski zvezi Grško in sicer z raznimi koncesijami. Seveda, kdor je razmere natanko poznal, je tudi vedel, da se to ne bo zgodilo. In res so Grki to turško snubenje z ogorčenjem zavrnili in se izkazali v vsakem oziru kot odkriti in zanesljivi zavezniki ostalih balkanskih držav. Napoved vojne pa je naravnost silno resenčila in razburila vse carigradske kroge. Vso odgovornost vojne nosi politika Kiamil paše, ki je za Turčijo usodnega pomena.

Nenadović je odpotoval iz Budimpešte v Zemun, kjer se je sešel z grškim poslanikom. O izidu vojne se je izrazil Nenadović proti temu sledeče: Popolnoma zaupam srbskemu orožju in orožju ostalih balkanskih držav. Če bi bila hotela Turčija izvesti reforme bi jih bila lahko izvedla, časa je imela zato 32 let. Sedaj balkanske države ne morejo več nazaj, napreje z vso silo, da oprostito svoje tlačene brate turškega gospodarstva in barbarskega nasilstva.

Vojna na Balkanu in velesile.

Znani publicist Dillon priobčuje v londonskem »Daily Telegraph« interesantne podrobnosti o rusko-francoski alianci. Med drugim piše: Da bi se ubranili razočaranja, pravijo sedaj oficijozni francoski časopisi, da bi ostala Rusija v slučaju svetovne vojne popolnoma osamljena. Mnenje, da bi našla vojna, ki bi nastala vsled ruske orijentske politike, Francosko samo kot opazovalko, ima za podlago naziranje, da ima francosko-ruska pogodba popolnoma drugače lice, kakor ga ima v resnici. Trditve francoskih listov in sklepi iz teh trditve so popolnoma nepravilni. Položaj na Balkanu je v zelo ozki zvezi s Francosko. Francoska gotovo ne mara razkola, ki bi moral nastati, če stoji ob strani in zapusti svoje zaveznike, ki jih napada odkrit sovražnik. Stvar sporazuma bo, da se zedinita obe vladi glede onih vprašanj, ki so tudi samo za en del vitalnega interesa. Takega sporazuma seveda ne bi bilo treba, če bi korakala oba dela po isti poti. Ker

to ni tako, vidi en del gotove dogodke kot casus belli, na katere bi sicer zrl z ravnodušnostjo. Z ozirom na to bo gledala Francoska gotove eventualitete, ki bi je sicer ne tangirale, z ruskimi očmi. Francosko-ruska zveza je tedaj poglavitno vojaška zveza. Medsebojne dolžnosti, če pride do skrajnosti, niso odvisne od geografične lege. Pogodba ima v obeh strogo določene možnosti, naj se te že pojavijo na vzhodu ali na zahodu.

Bojna pesem Bolgarov.

(Po Kirilu Hristovu poslovenil A. B.)

Vekovni vrag stoji pred nami, potlačimo ga v prah z nogami! Naprej!

Z Balkana zdaj grme topovi, radujte Slave se sinovi! Naprej!

Nas čakajo velika dela, na vrata udarimo kot strela! Naprej!

Vse ljudstvo je za nas zdaj vneto, ko gremo v boj za delo sveto. Naprej!

Junaki, v boj za zemljo lastno! Za rod, za ime naše častno! Naprej!

Leté naj kroglice okol glave, saj brez krvi ni zmage, slave. Naprej!

Visoko držite zastavo! V boj za svobodo in pravo! Naprej!

Avstrijski »Rdeči križ« in vojna na Balkanu.

Vladi dveh držav, ki se vojskujejo na Balkanu, in otomanski »Rdeči polumesec« so naprosili avstrijski »Rdeči križ«, naj čim prej pošlje zdravilne, strežniške osebe in zdravilne potrebščine, kakor tudi barake, oziroma šotore na bojišče. Zvezno vodstvo avstrijskega »Rdečega križa« je na predlog zveznega predsednika soglasno sklenilo, da je tej prošnji v smislu določil ženevske konvencije brez odloga ugoditi, v kolikor to dopuščajo družabna sredstva, in ukrenilo, da je poslali v Črno goro: 1. eno vojno bolnišnico po 50 postelj z dvema zdravnikoma, 15 strežnikov in 6 strežnicami iz Rudolfske bolnišnice »Rdečega križa«, z obilnim bolnišničnim in zdravilnim materialom; 2. eno bojno ambulanco, sestoečo iz dveh zdravnikov in 6 strežnikov z zdravilnimi potrebščinami v Podgorico; na Bolgarsko: eno bojno ambulanco z dvema zdravnikoma in 10 strežnicami z obilico zdravilnega materiala. Turčiji se je poslalo potom otomanskega »Rdečega polumeseca« za 5600 K materiala za obveze. Vse zvezno vodstvo je bilo edino v tem, da naj avstrijski »Rdeči križ« svoje humanitarne nprave kolikor mogoče vsem državam na razpolago, ki se vojskujejo. Pooblastilo se je zvezno predstvo, da sme porabiti do 150.000 K družbenih sredstev za pomoč, ki bi se izkazala za potrebno tekom vojnih dogodkov.

Štajersko.

Hrastnik. Tukajšnji Slovenci so se letos mnogo trudili, da bi pridobili četrtna razredoma obeh slovenskih šol paralelke, kajti videti je bilo, da bosta imela vsak po skoro 100 otrok. Naš krajini šolski svet se je - kakor se je svoječasno poročalo - izrekel proti. Ker je v višjih razredih nemogoče obvladati takega števila otrok, je bilo učiteljstvo prisiljeno, pridržati več učencev v 3. razredu, nekaj pa jih tudi poslati iz prvega oddelka 4. razreda čez drugi oddelek v 5. razred. Posledica: Nekaj otrok, ki so morali zaostati v 3. razredu, je odšlo radi tega v nemško šolo, starši drugih se pa hodijo pritoževati, zakaj so njih otroci zaostali, da, zgodili so se celo slučaji, da so starši zahtevali, da ne puste, da bi njih otroci preskočili drugi oddelek 4. razreda ... Kdo je temu kriv? Krajni šolski svet s slovenskimi člani, ki se ne udeležujejo sej, oziroma glasujejo z Nemci, enako, oziroma še bolj pa rudniški pisar Amer, ki je zopet posegel v boj zoper slovensko šolo. Mož je namreč takrat pri gotovih gospodih zahteval, da store vse zoper slovenske paralelke. Quousque tandem, gospoda na Dunaju boste še trpeli, da uganja ta Vaš uslužbenec svoje komedije po slovenskem Hrastniku. Hočete res boj do noža? Prizadetim staršem pa svetujemo, da se odločno postavijo po robu. Če ne bo pomagala pritožba na šoli, pojdite h g. nadzorniku ter zahtevajte, naj izroči vaše pritožbe na pristojno mesto. Da bi naša šola trpela radi pritepenega škriča, to je že od sile, in če ne bo ta človek miroval, se mu znajo enkrat zrahljati

kosti, da bo pomnil vse svoje življenje, kdaj je uganjal po Hrastniku svoje komedije.

Iz Celja. Iz celjske okolice nam piše občinski odbornik: Tudi ožljim somišljenikom g. dr. Benkoviča se zamalo zdi, da je pač imel dr. Benkovič mnogo časa za tiste seje, v katerih je šlo za izvolitev župana in občinskih svetovalcev, kasneje pa ni prišel več k nobeni seji. To govori dovolj jasno, da se je dal g. dr. Benkovič izvoliti v okoliški občinski odbor samo zato, da bi delal zgago, ne pa da bi se trudil, kakor drugi občinski odborniki in svetovalci za blagor občine. Samo ob volitvah pa g. dr. Benkoviča nikdo ne potrebuje!

Iz Celja. (Dramatično društvo) prične z gledališkimi predstavami v nedeljo, dne 27. oktobra. Za prvo predstavo je določena F. S. Finžgarjeva »Naša kri«. Celjane in okoličane opozarjamo na to ljudsko igro, ki je žela doslej pri uprizaritvah še povsod velike uspehe. Obenem se naj oziroma občinstvo na to, da se bo letos začelo vedno igrati ob določeni uri. S tem bo odpomagano mnogim nedostatom in osobito željam zunanjih obiskovalcev predstav. Prihodnjo nedeljo je začetek ob pol 8. uri zvečer.

»Zveza slovenskih učiteljev in učitelj na Štajerskem« ima v nedeljo, dne 27. oktobra ob 10. dopoldne v celjski okoliški šoli odborovo sejo, pri kateri se razpravlja razun drugih važnih točk o tem, kako naj »Zveza« reagira na predbacivanja »Verbanda«. Pri seji nam je vsak tovariš kot gost dobro došel. Z ozirom na važnost posvetovanja, bi bilo dobro, da se nas snide čim več. — V o d s t v o.

Iz Mozirja. Tu je umrla posestnica in gostilničarka Jospina Blaž. Pokojnica je bila blaga duša in odlična Slovenka, da malo takih. Narodnega navdušenja se je navzela še na taborih in kasneje je bila njena hiša in gostilna »pri lipi« znana in priljubljena pri vseh narodno čutečih Slovincih. Rad je tje zahajal Božidar Štifter, pokojni pesnik Anton Askerc pa je bil v Blaževi hiši mladane vsakdanji gost. Pokojna je hranila marsikateri ljub spomin na velikega pesnika. V Blaževi hiši pa se je pod vodstvom in z živo podporo pokojne Jospine tudi vedno veliko delalo za narodna društva; mali, tako pridni delavci za C. M. D., Stanki Pepelnakovi je bila stara mati. Mozirski in savinski narodnjaki jo bomo ohranili v častnem in hvaležnem spominu.

Nemškonacionalni denuncijanti in sramotilci Jugoslovancov. Med tem ko je graška »Tagespost« še dokaj mirna — der Not gehorchend, nicht dem eignen Triebe, kajti na Slovenskem je še več tisoč takih narodnjakov, ki raje podpirajo nemškonacionalni, ko slovenski tisk — sramotila in denuncirata »Grazer Tagblatt« in pa »Marburger Zeitung« avstrijske in ostale Jugoslovane, kar le moreta. Tako ima »Grazer Tagblatt« poročilo o prihodu bivšega črnogorskega poslanika v Carigradu, Plamenca v Gruz. Zaupnik »Gr. Tgbl.« opisuje navdušen sprejem, ki so ga pripravili Plamencu in njegovemu spremstvu dubrovniški Hrvati ter pravi: »In po takih dogodkih še si upa kdo tajiti, da ni ob Jadranskem morju vseslovenske irredente?« Isti »Gr. Tgbl.« pa je vabil pred dvema mesecema k zloglasnim sedanskim slavnostim, ki jih obhajajo avstrijski Nemci še danes, 40 let po sedanski bitki; ali morda v pogledu avstrijskega patrijotizma? V Dubrovniku gre za trenutno, spontano ovacijo, pri sedanskih slavnostih pa za sistematično vsenemško agitacijo. V »Marb. Zeitung« piše g. Jahn takole o Črnogorcih in Bolgarjih: »Črnogorska narodna navada je odrezati nasprotniku nos in ušesa; isto uganjajo tudi Srbi in divji bolgarski gorjanci... In ta list priporoča gotove mariborske oblasti celo — orožnikom v naročjevanje! Menda se prav posebej zaradi takih citatov iz »Wiener Alldeutsch. Tagbl.« kakor je eden baš ponatisnjen v zadnji številki »Marb. Zeit.« (št. 125 z dne 17. okt. 1912). V tem citatu se tako zmerja in psuje člane naše dinastije, da se naravnost čudimo kulanci mariborskega državnega pravdnštva, da ni lista zaplenilo. Dobro bi bilo, ako bi se naši državni poslanci prišli takih stvari in bi v parlamentu pošteno ožigosali postopanje državnih oblasti napram listu, kateremu se rad obeša na frak tudi tisti Marckhl, ki se nas ne more dovolj nadenuncirati. Pišemo o vsem tem zato, da bi se nadaljevalo s čiščenjem naših slovenskih domov od — nemškega časopisja. S tem krepimo samo svoje liste in jim pomagamo do čim večje izpopolnitve.

Nemškutarska zagrizenost. Iz Ormoža nam pišejo: Nekí uradnik na naši postaji ima strupeno lezo na vse, kar je slovenskega. Zagrizenost ga tira tako daleč, da popravlja slovensko — nemško označene namembne

postaje na tovrstnih listih v samonemške. Ne vemo, ali je to izvir jeze ali neumnosti in nepoznanja službenih predpisov, ki jasno dovoljujejo dvojezičnost glede omenjene oznake. Tega gospoda, čigar greben je že tako visoko zrasel, da v službi uganja svoje neumne šale, bomo na pristojnem mestu podučili, česar ga menda postaje vodja g. Pöterz dosega — ne rečemo, da ni hotel — ni mogel odvaditi.

Slovensko gledališče v Ptuj priredi v nedeljo, dne 27. oktobra v »Narodnem domu« v Ptuj ljudsko igro v 4 dejanjih »Brat Martin«. Začetek predstave ob 8. zvečer in se vabi na obilno udeležbo.

Iz Ptuja. (Notranji boj med Nemci. — Za tajno volilno pravico! — Schramke v škripcih.) Med našimi Nemci in nemškutariji so se znova pričeli notranji boji. Nasprotstvo med »malikovalci« in »rauteriti« se tekom zadnjih mesecev ni ublažilo, kvečjemu še poostriilo, dasiravno je bila med Malikom in Ornigom dosežena neka sprava. V Ptuj se borita ravno med Nemci dve klici za prvenstvo — to je jedro spora med »malikovalci« in »rauteriti«. Vsenemški malikovalci so se lotili sedaj rauteritov tam, kjer so najbolj občutljivi: zahtevajo uvedbo tajnih občinskih volitev! — Bogve kaj sicer to ni — saj ni niti govora o poroču ali o zastopstvu nižjih ljudskih slojev. Pa za Ptuj bi uvedba tajnega glasovanja pri občinskih volitvah že mnogo pomenila. Malikovalci so dobili od 322 občinskih volitev in volik podpise za vlogo na vlado in štajerski deželni zbor, v kateri zahtevajo, naj se vendar enkrat odpravi tudi v Ptuj javno glasovanje pri občinskih volitvah in se glasuje po listkih, kakor v zadnjih štajerskih kmečkih občinah! Razume se, da imamo tudi Slovenci interes na tej akciji — naj bi jo naši deželni poslanci toplotno podpirali ali pa pričeli vzporedno akcijo za izboljšanje občinske volilne pravice v Ptuj in seveda tudi v Celju in Mariboru. V zadnji seji ptujskega mestnega sveta je poročal mestni oče Schramke o računskem zaključku za l. 1911. Moral je povedati, da se je navzlic glasovitemu ptujskemu bilanciranju izkazal primanjkljaj za skoraj 20.000 kron. Pri svojem poročilu je napadel malikovalce — in ti mu sedaj vračajo z odprtimi pismi v nemških listih, v katerih ga mladane dolžijo falsificiranega bilanciranja. To so bridke pisle za naše mladonemške rauterite!

Slovensko telovadno društvo »Sokol« v Gradcu priredi v soboto, dne 26. oktobra ob pol 8. zvečer v prostorih »Čitalnice«, Gartengasse 18 I. svoj prvi redni občni zbor z običajnim sporedom.

Drobne novice. Iz Maribora. Davčnemu oficijalu Francu Bikošku je dovolila štajerska namestnija spremembo lastnega imena v Hermann. Sedaj je pa ta gospod vendar pristni Tevton! — Iz Maribora. Umrla je dne 18. oktobra 85 let stara Barbara Pucher roj. Martinz. — Iz Vuzenice poročajo: Na tukajšnji postaji je padel delavcu Zavarcarju težek železnični prag na desno nogo in mu jo strl. — Z Brežic. Tu so začeli staviti novo poslopje za nemško šolo. Stalo bo 90 tisoč kron; k tej vsoti prispeva Schulverein 40.000 K. — Od Sv. Lenarta v Slov. goricah poročajo: Neznani tatovi so vlomili pri posestniku Krautiču v Malni in odnesli 500 K denarja ter mnogo mesa in špeha. — Iz Konjic poročajo: V Sečah je kmečka deklina Neža Črešnjar v prepiru z materjo slednjo hudo pretepla. Imela bo zaradi tega opraviti s sodnijo. — Iz Gradca. Imenovan je svetnik dež. sodišča dr. Makso Goriup za nadsvetnika deželnega sodišča. — Iz Maribora poročajo: Štajerska namestnija je dala tvrdki Alb. Buss na Dunaju dovoljenje za zgradbo velike električne centrale pri Fali nad Mariborom. V kratkem času bomo torej imeli blizu našega mesta ob Dravi tri velikanse električne centrale: Bussovo pri Fali, mestno pri Limbušu in državno v Zrkovcih.

Koroško.

Brezobziren avtomobilist. V nedeljo popoldne je povozil dosedaj še neznan avtomobilist v celovškem predmestju neko zasebnico W. iz Celovca, ki je šla obiskat svoje sorodnike. Voz jo je podrl na tla, jo težko poškodoval na obeh nogah in na glavi. Kljub temu, da so v avtomobilu videli, da so povozili ženo, se zato niso zmenili in dirjali z največjo hitrostjo naprej. Pasanti, ki so nesrečo videli so opazili, da je imel voz marko »E 25«.

Izgnani Kitajci. Pred par dnevi se je pripeljala z Dunaja v Beljak družba Kitajcev, ki obstoja iz 5 odraslih in 2 otrok. V Beljaku so namreč morali izstopiti, ker sta se dva

otroka vozila s polovičnimi kartami, dasi sta že 10 let stara. Ker so Kitajci izjavili, da nimajo denarja so poslali celo družbo po odgonu na laško mejo. Italijanska policija pa izgnanih Kitajcev ni hotela sprejeti in cela kitajska družba se je vrnila zopet v Beljak. Končno je dovolila južna železnica, da se smejo Kitajci odpeljati tudi z polovičnimi kartami in tako je odšla v Buchs v Švico.

Primorsko.

Ali je podoba Matere božje na Sv. Gori prava ali ni prava? Že več let se pripravljajo menihi na Sv. Gori in goriški starinar Gyra za znamenito podobo Matere božje na znani božji poti na Sv. Gori. Gyra namreč z vso odločnostjo trdi, da menihi nimajo prave podobe in da je podoba, ki je na Sv. Gori le ponarejena po originalni podobi, ki jo ima on. Menihom je seveda veliko na tem, da bi se dokazalo, da časte romarji res pravo podobo, Gyra pa ima seveda tudi svoje interese. Prepri se je razvil že tako daleč, da je prišla cela zadeva pred centralno komisijo na Dunaju, ki se je izrekla pred 2 mesecema za podobo na Sv. Gori. Toda Gyra še vedno ugovarja in navaja za istinitost svoje podobe precej tehtne argumente. Njegova slika je na cedrovem lesu, daroval jo je l. 1544. oglejski patrijarh Grimani cerkvi na Sv. Gori. Dokazal je starimi listinami, da je prava Grimanijeva slika naslikana na cedrovem lesu, med tem ko je slika na Sv. Gori naslikana na jelkinem lesu in sicer približno okoli l. 1800. Stara poročila tudi pravijo, da so prenesli sliko svoječasno iz Solkana v Gorico in trdijo, da je bila slika precej težka. Tudi govori za Gyrovo sliko, ki tehta 17 kg med tem ko tehta slika na Sv. Gori res samo 3 kg. Prepri torej še ni končan, ker ima Gyra poleg teh dokazov še več listin in izvidov raznih izvedencev, ki pričajo, da je njegova slika res iz l. 1500.

Shod za obrtno šolo v Trstu, ki je priredila snoči N. D. O. v Trstu je bil nepričakovano številno obiskan. Shodu je predsedoval Šajina, govorili so dr. Kisovec, tajnik Brandner dež. poslanec dr. Vilfan in Krizmančič. Končno so sprejeli zborovalci z velikim navdušenjem tozadevno spomenico, ki bo predložena na merodajne oblasti.

Proti vojni. V nedeljo se je vršil v gledališču Rossetti v Trstu protestni shod proti vojni. Shod so sklicali socijalni demokrati. Govorilo je proti vojni več govornikov med temi tudi občinska svetnika dr. Puecher in Pittoni. Po shodu so šli demonstrantje v tesnih gružah v delavski dom, kjer so naprej demonstrirali. Do spopadov na cesti ni prišlo, ker so prebivalci in pasanti socijalnodemokratske demonstrante proti vojni ignorirali.

Nova hiralnica v Trstu. V nedeljo se je izvršila slovesna oddaja nove hiralnice na Verdeli trž. občini, ki je zgrajena po paviljonsk. sistemu in ne leži daleč od deželne blaznice in paviljona ustanove Ralli za bolnike, ki imajo srčno napako. Pri prevzetju hiralnice od strani občine so bili navzoči zastopniki raznih oblasti v Trstu. Po slovesnosti so obiskali in si ogledali oficijelni zastopniki tudi deželno blaznico.

Tržaška porota. Zasebni uradniki Ivan Peterka, Ivan Schober in Rudolf Friedrich ter delavca Vencel Oswald in Franc Šušteršič so obtoženi, da so ogoljufali neko veliko tržaško tvrdko s potvarjanjem v knjigah in z ponarejenimi računi za 3898 K. Vsi obtoženci so tajili. Končno so porotniki potrdili vprašanje glede krivde samo proti Ivanu Peterki, ki je bil obsojen na 5 mesecev težke ječe, ostali obtoženci pa so bili oproščeni. — Na novo so določene še sledeče obravnave. Dne 31. oktobra proti nekemu Bubiču in proti »Edinosti« zaradi žaljenja časti in dne 7. novembra proti Hermenigildu Makus zaradi umora.

Vlom — velika tatvina dragocenosti. Snoči so udrli neznani vlomilci v stanovanje Pavla Klasinga v Trstu na cesti Stadion. Vlomilci so odprli vsa vrata s ključji, ki so se pred časom izgubili; bili so seveda že v ta namen ukradeni. Vlomilci so odprli nočno blagajno s ponarejenim svinčnim ključem, katerega so pustili v ključavnici. Iz blagajne so ukradli razne dragocenosti v skupni vrednosti 3700 K. Tresorja v blagajni niso odprli, tudi so pustili na miru vse druge predale, v katerih je bilo še več drugih vrednosti. O storilcih nimajo še nobene sledi.

Električne ozkotirne železnice. Istrski deželni odbor je končno odobril sklep združenih občin Voloska-Opatija glede nakupa večjega števila delnic opatijske družbe za ozkotirne električne železnice. Vsled te transakcije bodo zastopniki Securi-

tas pri prihodnji seji upravnega odbora demisionirali in bodo sprejeti v upravni svet zastopniki občine Voloska-Opatija.

Iz nemške službe. Višji računski svetnik Peter Kalebič je imenovan za računskega ravnatelja pri namestništvu v Zadru.

Napad z vitrijolom. Na Reki je napadel 24letni trgovski pomočnik Josip Heker 21letno Lojziko Kastelico z vitrijolom. Vrgel ji je v obraz vitrijol, pri tem pa je vsled hudega vetra priletelo precej tekočine tudi njemu v obraz. Oba sta dobila hude opekline. Vzrok napada je ljubosumnost.

Sestanek štajerskih odvetnikov in notarjev v Mariboru.

V smislu sklepa občnega zbora Zveze slovenskih odvetnikov v Ljubljani, je predsedstvo Zveze slovenskih odvetnikov na željo štajerskih kolegov sklicalo sestanek vseh slovenskih odvetnikov, notarjev in kandidatov s Štajerske in Koroške, ki se je vršil v nedeljo, dne 20. oktobra v mariborskem »Narodnem domu«.

Sestanka se je udeležilo odposlanstvo predsedstva ter izvanredno lepo število štajerskih odvetnikov, notarjev in kandidatov iz Gradca, Maribora, Celja, Ptuja in vseh večjih sodnih krajev Štajerske.

Namen sestanka je bil predvsem zbrati ves podroben statističen material o jezikovnih krivkah justične in politične uprave na Štajerskem, sestaviti in formulirati zahteve in težnje posameznih sodnih okrožij, ter slednjič dometi enotno postopanje vseh slovenskih odvetnikov in notarjev na Štajerskem in Koroškem.

Sestanek je imel popoln uspeh. Referenti vseh sodnih okrožij so podali v svojih zanimivih in podrobnih referatih verno sliko žalostnega stanja naše jezikovne ravnopravnosti.

Iz taktičnih ozirov ne moremo priobčiti vsebine referatov ter se omejujemo le na kratko poročilo o celotnem sestanku.

Predsednik dr. Triller otvoril ob 10. dopoldne sestanek s pozdravom vsem udeležencem, pojasni namen sestanka, ki naj bo zgolj informativnega značaja, in poda besedo gg. referentom.

Sledili so nato referati za mariborsko in celjsko sodno okrožje.

V debati, katere se je udeležila večina navzočih, se je pretresalo vprašanje bodoče taktike, predvsem solidarnega postopanja slovenskega odvetništva in se končno po resumeju gg. referentov sprejela sledeča resolucija in predlogi:

1. Na posvetovanju dne 20. oktobra 1912 v Mariboru zbrani slovenski odvetniki, notarji in odvetniški ter notarski kandidati iz Štajerske in Koroške izjavljajo, da stoje glede jezikovne ravnopravnosti pri sodnih in političnih uradih na Štajerskem in Koroškem na stališču resolucij, sprejetih na odvetniškem shodu v Ljubljani dne 25. oktobra 1903 ter obžalujejo, da naše oblasti ne le da niso ustregle opravičenim zahtevam do popolne ravnopravnosti, marveč celo dopustile, da so se jezikovne razmere v uradovanju poslabšale na kvar dobre justice in uprave.

2. Sestanek pooblašča dva odvetnika iz Štajerske, ki sestavita podrobno pritožbo glede vseh jezikovnih krivic v prizadetih deželah. To pritožbo podpišejo vsi slovenski odvetniki in notarji iz Štajerske in Koroške.

3. Pritožba naj se predloži predsedstvu c. kr. nadsodišča v Gradcu in c. kr. pravosodnemu ministrstvu s posebno deputacijo. Vodstvu Zveze slovenskih odvetnikov se naroča, da sestavi to deputacijo, v kateri naj bo zastopano slovensko odvetniško s Koroške in Štajerske, Zveza slovenskih odvetnikov pod vodstvom dveh zastopnikov slovenske parlamentarne delegacije.

Slovenski poslanci v koroškem in štajerskem deželnem zboru in državnem zboru na Dunaju se nujno naprosijo, da v oigled velikemu nazadovanju v ravnopravnem jezikovnem uradovanju na Koroškem in Štajerskem kar najbolj intenzivno podpirajo vse težnje, katere bode obrazložila spomenica.

4. Pritožba se izroči nadalje predstojništvu vseh sodišč na Štajerskem in Koroškem s podpismi vseh odvetnikov in notarjev dotičnega okraja.

Sestanek je nato izvolil dva gg. kolega iz Štajerske za redigiranje te spomenice in določil obvezno enotno postopanje za vse slovenske odvetnike in notarje.

Ob pol 1. popoldne je zaključil predsednik posvetovanje s pozivom, da vsi udeleženci natančno izpolnijo dogovorjeno akcijo in se zahvali vsem referentom in predlagateljem za njihova temeljita poročila in predloge.

Poziv slovenskim zdravnikom!

Predsedništvo »Društva zdravnikov na Kranjskem« je dobilo naslednji dopis:

»Kraljevsko srpsko ministarstvo vojno.

Sanitetsko odeljenje.

Gospodine Predsedniče!

Na pragu je akcija srpske vojske, koja ima uzvišeni zadatok, da oslobodi braću u ropstvu i da krvlju sinova svojih iskupi slobodu potlačenih.

Veliki će biti broj i ranjenika i bolesnika u ovoj zimskoj kampanji i srpski sanitet, pored svih napora i staranja, nije u stanju i spuniti bez pomoći sa strane nestalici u osoblju lekarskom, koja je sada najosetnija i najteža.

Za to Vas, Gospodine Predsedniče, najlepše molimo, da budete dobri srcu primiti priloženi poziv na lekare i da ga budete dobri oglasiti u novinama, kojima Vi za dobro nadajete.

Još Vas molimo za veliku uslugu, da budete dobri avizirati nam lekare, za koje mislite, da su voljni odazvati se ovom pozivu. Vaša poruka biće za nas dragocena konstatacija njihove sprema i dobre volje.

Molimo Vas, Gospodine Predsedniče, da primite uz duboko poštovanje i srdačnu blagodarnost na trudu, koji Vam tovarimo.

Načelnik saniteta vojnog.

Pukovnik

dr. Rom. Sondermajer.

Beograd, 17. oktobra 1912.

Pismu je priložena naslednja objava »Srpskega Vojnega Saniteta«:

»Srpskom Vojnom Sanitetu potreban je izvestan broj lekara, koji imaju pravo prakse u svojoj zemlji. Oni će vršiti lekarsku službu u bolnicama u Srbiji, a neće se upotrebljavati u operativnoj vojski.

Uslovi su: da su zdravi i sposobni za službu u bolnicama — želeći je, da imaju i kirurške prakse — i da se obvezuju, služiti najmanje tri meseca.

Plata 400 dinara (400 K) mesečno. Podvoz II. klasom i za prtljag do Beograda i natrag naknadniće se u Beogradu.

Čin oficirski neće se nikom davati, niti će biti uniformisani.

Prav tako in še bolj kakor v Srbiji, potrebujejo zdravnikov v Črni gori. Črna gora ima v mirnih časih le majhno število zdravnikov. Vsi ti so sedaj zaposleni v vojaških lazaretih v Podgorici, kjer leži nad 2000 ranjenecv Črnogorcev in Turkov. Bolnišnice in mesta pa so brez zdravnikov.

Po vsem kulturnem svetu je navada, da se v slučaju vojske organizirajo pomožne akcije za ranjence. Tako je tudi avstrijska družba »Rdečega križa« votirala znatne vsote za srbske in črnogorske ranjence in je organizirala posebne ambulance, ki odidejo na bojišče.

Tem bolj je dolžnost nas jugoslovanskih narodov, da priskočimo našim bratom na jugu na pomoč. S tem se odzovemo le klicu krvi in človekoljubja, s to bratsko ljubavjo zastopamo tudi interese naše avstrijske domovine.

Dosedaj sta se že dva slovenska zdravnika odločila, odzvati se klicu bratskih nam narodov. Eden odide v Črno goro, kjer se pridruži ambulanci avstrijskega »Rdečega križa«, drugi gre v Srbijo, kjer bo zaposlen v bolnišnici. Kakor poročajo listi, se je tudi kolega dr. Just Pertot, deželni poslanec tržaški, odločil, oditi v Črno goro. Naj bi jim sledili še mnogi drugi!

Slovenski zdravniki, ki bi se odzvali klicu bratskih nam narodov, blagovolijo naj to javiti podpisnemu odboru.

V Ljubljani, dne 2. oktobra 1912.

Za odbor

»Društva zdravnikov na Kranjskem«

Dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški.

Dnevne vesti.

+ O sestanku slovenskih klerikalcev in hrvaških pravašev lahko trdimo, da so pokale gore, rodila pa se je miška. Toliko se je preje pisalo v klerikalnih listih o veliki važnosti tega sestanka, da smo res bili prepričani, da bodo sklepi, storjeni na tej konferenci, odločilnega pomena za nadaljni razvoj slovenske in hrvaške politike. Mislili smo, da se bodo na tem shodu storili zaključki, ki bodo postavili na docela nov temelj slovensko klerikalno in hrvaško pravaško politiko. A ničesar od pričakovanega se ni zgodilo. »Slovenec« je sicer dal svojemu poročilu o shodu bombastičen naslov »Prvi hrvaško - slovenski sabor dne 20. ok-

tobra 1912», toda poročilo samo dokazuje, da se na sestanku ni ukrenilo in sklenilo ničesar, kar bi vsaj od daleč upravičevalo oni visokodonečni naslov. Ali se je vobče kaj pozitivnega, kaj realnega sklenilo? Prav ničesar, slišalo se se samo stare fraze, ki so bile deloma preobčene v novo obleko. Kulminacija vse prireditve je bila, kolikor se da presoditi iz »Slovenca«, resolucija, ki jo je predlagal Stjepan Zagorac in ki se glasi tako-le: »Izjavljamo, da tvorimo Hrvati in Slovenci eno narodno celoto. Vsled tega hočemo pristaši Stranke prava in S. L. S. skupno delovati v duhu in pravcu programa Stranke prava za edinstvo, pravice in svobodni razvoj hrvaško-slovenskega naroda v okviru habsburške monarhije. V svesti smo si, da so hrvaško-slovenske dežele odločilnega pomena za pozicijo monarhije kot veleoblasti in kakor se zavedamo svojih dolžnosti napram monarhiji, tako odločno zahtevamo in pričakujemo, da se zavzame tudi monarhija svojih dolžnosti napram našemu narodu.« — Zdi se nam, da je ta resolucija sestavljena precej nespretno. Zakaj? Ako smo Slovenci in Hrvati res ena narodna celota, potem tega ni potreba posebe naglašati, ker se to razume samo ob sebi. Ako pa nismo ena narodna celota, potem se to tudi ne da kar kratkim potom dekretirati. Zato smatramo versijo »Izjavljamo, da tvorimo Hrvati in Slovenci eno narodno celoto« kot popolnoma deplasirano. Ta versija namreč vzbuja sum, kakor da bi se očetje one izjave zavedali, da Hrvati in Slovenci vendarle nismo »ena narodna celota« in da prav za tegadelj hočejo »to narodno celoto« kar enostavno dekretirati. Vsaj zunanji svet bo to po stilizaciji izjave upravičeno sumil in na podlagi te sumnje tudi presojal in ocenjeval pomen in važnost one izjave. Sicer pa se je že tolikokrat poudarjalo in naglašalo, da smo Slovenci in Hrvati en narod, da je že stvar dosadna. Samo besede in nič kot besede! Radi bi enkrat videli že — dejanja, deklarirala je nam klerikalna gospoda o hrvaško-slovenskem edinstvu že več kakor dovolj!

— O enotni politiki, ki jo bodo vodili slovenski klerikalci in hrvaški pravaši na vsi črti po ljubljanskem sestanku, se je v časopisih mnogo razpravljalo. Nemški listi, ki so bili gotovo od klerikalne strani inspirirani, so celo pisali, da bodo združeni slovenski klerikalci in hrvaški pravaši onemogočili vsako parlamentarno delo na Dunaju in v Pešti, v Zagrebu in Sarajevu, v Zadru in Pulju, v Ljubljani in Gorici, v Gradcu in Celovcu ter s tem izsilili odpravo komisarijata na Hrvaškem in spremembo vladnega sistema v državi. Te napovedbe o bodočem radikalnem nastopu združenih klerikalcev in pravašev so vzbudile v vladnih krogih, katerim so doslej pohlevno služili tako naši klerikalci, kakor hrvaški pravaši, nemalo nevoljo. In ker zlasti dr. Susteršič ne vidi rad, da bi bili nanj nevoljni oni zgoraj, se je požuril pomiriti dunajsko in peštansko gospodo s to-le izjavo: »Ne moremo delati v vsakem pogledu iste politike na Dunaju in Pešti, v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Gradcu, Celovcu, Zadru ali Gorici. Razmere so prerazlične. V prvi vrsti je stvar narodnih zastopnikov in avtonomnih deželnih organizacij, strank, da najdejo prava pota, prilagoditvi se posebnim razmeram...« Ne bojte se naše obstrukcije, našega radikalizma, pravi torej Susteršič, naš radikalizem je samo na papirju, in da bo Bosna še mirnejša, je dr. Susteršič eliminiral s sestanka celo točko o odpravi komisarijata na Hrvaškem! Da, trd, neizprosno bodi mož jeklen!

— Okrajni šolski nadzorniki. V zadnji seji deželnega šolskega sveta so klerikalci izpolnili, kar so že dlje časa obljubovali; odstranili so zadnjega okrajnega šolskega nadzornika, ki je še pazil na to, da je vestno in nepristransko izpolnjeval svoje dolžnosti. Okrajni šolski nadzornik za kranjski in radovljski okraj gosp. Janežič se je bil že prej sam odpovedal in tako ga ni bilo treba strmolgati. Odpovedal se je, ker so mu klerikalci vedno očitali, da je mlačen klerikalec in da napredne učitelje premalo preganja. Na njegovo mesto je prišel zagrizeni kler. Simon, kar je hudo razburilo šišenskega Lavtizarja, ki je reflektiral na to mesto. Dalje so klerikalci dosegli, da se bo moral umakniti okrajni šolski nadzornik g. Turk. Ta je sijajno kvalificiran in nihče na svetu mu ne more čestitati, da bi ne bil vestno izpolnjeval svojih dolžnosti. Toda mož ima veliko slabost: neče biti orodje političnih aspiracij in hlapec političnih strank. Gospod Turk ni hotel svoje uradne oblasti zlorabljati za klerikalne strankarske namene in zato ga hočejo klerikalci s pomočjo vlade odstraniti. Zelo značilno je, kar se govori po Ljubljani, da se je namreč deželni šolski nadzornik pri tem glasovanju odstranil od seje.

— Koliko časa je primarij dr. Bock v deželni službi? Včerašnji »Slovenec« se je prav grdo zaletel v nas, ker smo ga na rahlo opomnili, da primarij dr. Emil Bock še ni 25 let v deželni službi. »Slovenec« nam pri ti priliki očita, da smo pisali neresnico. Da bode pa javnost sama lahko pogodila, ali smo imeli mi prav ali ne, hočemo pa v nastopnem podatki potrebne podatke iz uradnega konkretne statusa za leto 1900, katerega je izdal deželni odbor kranjski in ki ga je natisnila tiskarna A. Klein & Co. V oddelku III. Zdravniško osebje. A.) Deželna bolnica — najdemo o primariju dr. Emilu Bocku sledeče uradne podatke: »Rojen dne 19. avgusta 1857, vstopil v deželno službo dne 18. novembra 1889, dan definitivnega imenovanja: dne 1. januarja 1893.« To in nič drugega pa nismo mi trdili. Na sinočnji »Slovenec« napad naj na odgovore sledeče uradne opomnje v zgoraj navedenem konkretne statusu, tiščem se primarija dr. Emila Bocka: »Služboval je od dne 26. aprila 1881 do 31. marca 1887 kot aspirant odnosno kot asistent prve vseučiliške klinike za oftalmologijo na Dunaju; bil skozi tri leta do dne 17. novembra 1889 vseučiliški docent. Od dne 18. novembra 1889 do dne 30. decembra 1892 je bil brezplačni ordinarij okulističnega oddelka deželne bolnice.« Sedaj ima pa besedo dr. Ivan Zajec, da postavi na laž od deželnega odbora samega izdane uradne podatke!

— Občinstvo in vojna poročila. Čitačoe občinstvo sedaj takorekoč kar požira poročila z bojišča. Ponalveč čita vse brez posebnega predudarka. Prednost pa seveda daje, kar se pri nas Slovincih samo ob sebi razume, tujim nemškim listom. Tako le »Neue Freie Presse« ali »Grazer Tagblatt« je našim ljudem evangelij, alfa in omega vse modrosti. Kar zapise ta ali oni list, in če se še tako krega s pametjo, na to ti prisegajo kakor Turki na koran. Tako je pretekli teden priobčila »Neue Freie Presse« vest, da so Turki naskočili Podgorico in potokli Črnogorce. A ker je tej svoji naravnost bedasti vesti posvetila »Neue Freie Presse« celo uvodnik, naslovljen »Der Sieg der Türken bei Podgorica«, ji je verjelo vse. Seveda »Neue Freie Presse« tako piše in basta, Črnogorci so bili potolčeni. Seveda se ni nihče potrudil, da bi sam nekoliko premislil in napel svoje možgane. In če bi to storil, bi pač prišel na to, da bi bilo o kakem turškem napadu na Podgorico mogoče govoriti samo, ako bi bili Turki preje potokli Črnogorce voje pri Dečiću, Šipčanku in Tuziju. Pa seveda, kdo bi si mučil glavo, je pač bolje kar enostavno verjeti največjim budalostim, samo da jih pišejo nemški listi! Da se v takih razmerah celo najdejo ljudje, ki verjamejo vestem, da so Turki prodrli v Črnogorsko Andrijevico in vjeli kralja Nikolo na samem Cetinju, je seveda razumljivo. Seveda te vesti razširjajo nemški listi in tem je treba verjeti, če so še tako absurde! Da, da, malo lastnega predudarka, malo lastne sodbe in malo več zaupanja v domače in slovenske časopise, bi našemu p. t. občinstvu ne škodovalo.

— Iz vojaške službe. Imenovani so povodom dokončane presenečne službe za namestnika asistentov zdravnikov enoletni prostovoljci doktorji Hugon Robič, Josip Ulrik in Karl Florian od 7. pešpolka in sicer za garnizijske bolnice št. 1. št. 2 in št. 7. Franc Pesjak od 27. polka in Alired Heiss od 97. polka za garnizijsko bolnico št. 23. — Vojaški zaslužni križec v znak priznanja so dobili stotniki Hugon Tisch od 17. polka, O. Novak od 87. polka, Bruno Kerschner od 7. polka in Hermenegild Sandri, ordonančni uradnik pri višjem deželnoobrambnem poveljstvu. Zadovoljnost in priznanje je izrekel cesar nadporočnikoma Arturju pl. Figura in Evgenju Bregantju pri 4. domobranskem polku v Celovcu. Prestavljeni so višja živinovozdravnika Anton Riesenberger od 15. trenske divizije k topničarskemu polku v Ljubljani in obratno Maks Szalasny, stotnik Belizar Slavik iz Kromeriza v Ljubljano, nadporočniki: V. Perko iz Celovca v Bolcan, Ivan Harhammer iz Celovca v Olomuc, Franc Nejedly iz Ljubljane v Olomuc in Edvard Kminek iz Ljubljane v Časlavo, poročniki: Karl Schwarz iz Ljubljane v Dečin, Anton Pirogner iz Bolcana v Celovec, Kari Herbe iz Celovca v Opavo, Konstantin Rau iz Ljubljane v Novi sad, Albert Kuželka iz Ljubljane v Opavo. Stotnik avditor Otokar Adam iz Lvova v Ljubljano.

— Srebrna poroka. Minoli četrtki je slavil vladni svetnik ravnatelj državne obrtne šole v Ljubljani g. Šubic v ožjem družinskem krogu srebrno poroko. Povodom tega slavlja je došlo jublatu nebroj pozdravov in čestitk.

— Za »Rdeči križ« balkanskih držav« so nabrali slovenski delavci,

zbrani v Peklajevi gostilni v Novem Vodmatu, 3 K 2 v in sicer Fran Škafar 1 K, Matija Vidmar 20 v, Ivan Peklaj 1 K, Ivana Peklaj 30 v, Jernej Jeras 50 v, neimenovan 20 vin. Vrlim slovenskim delavcem, ki v dejanju izkazujejo svojo ljubezen bratom, borečim se za svobodo, izrekamo zahvalo ter jih stavimo v zgled ostalemu slovenskemu občinstvu. — V isto svrhu je daroval gosp. Anton Trstenjak, kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani, 5 kron. Iskrena hvala; naj bi našel mnogo posnemovalcev!

— Klerikalna zlobnost. Nasprotniki omike so bili vedno klerikalci in kjerkoli so mogli, so nasprotovali da bi preprečevali ljudsko izobrazbo. Če ne morejo uničiti naravnega razvoja, pa skušajo škodovati na kakršenkoli način. V Vožarski ulici ima »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« svojo javno ljudsko knjižnico, ki je odprta vsakomur, torej tudi klerikalcem. Človek bi mislil, da taka naprava, ki je v ljudsko korist in ki dela društvu samo ogromno dela in velikanske izdatke, ne bo nikomur na poti. Res ni nikomur, samo klerikalcem je. Nasprotno je ji, odganjajo ljudstvo od njenega obiska, in ker vse nič ne pomaga, imajo najnoveše sredstvo, ki obstoji v tem, da so že parkrat raztrgali društvene napise in objave, kdaj je knjižnica odprta. Seveda tudi to ne bo pomagalo klerikalcem šentjakobskega okraja, da bi uničili to procvitajočo knjižnico. Naprednjake iz šentjakobskega predmestja prosimo, naj podpirajo po vseh močeh knjižnico s knjigami, denarnimi prispevki in obiskom, ker to bo najboljši odgovor na klerikalno rovanenje. Knjižnica je odprta ob sredah in petkih od pol 7. do 8. ter ob nedeljah od 10. do 12. dopoldne, in ima 1700 vezanih in okoli 400 nevezanih knjig.

— Odobrena učna knjiga. Naučno ministstvo je odobrilo učno knjigo: Wider Karel, »Moje prvo berilo«. Za obče ljudske šole. Ljubljana 1912. Tisk »Učiteljske tiskarne«. Cena 70 vin. Knjiga je za učno vporabo na ljudskih šolah s slovenskim učnim jezikom.

— Knjige »Matiče Hrvatske« izidejo v kratkem. Ljubljanski poverjenik gosp. Dragotin Hribar (Dunajska cesta, tiskarna), sprejema člane le še do 1. novembra. Članarina znaša 4 krone.

— Zglaševanje črnovojnikov gre h koncu. Črnovojniki, ki se niso zglašili, kakor je bilo določeno z razglasom, se lahko naknadno zglase dne 24. t. m. Kdor ni storil svoje dolžnosti, naj se požuri, da se izogne globi.

— Uspeh lova. V suhadolskem lovu, okraj Kamnik, so ustrelili dne 17. t. m. 1 srnjaka, 1 srno, 20 zajcev in 1 divjega mačka. Lov je oddan za 60 K.

— Ogenj v Godoviču. Letos nas je že trikrat v kratkem obiskal požar. Ob pol 5. jutraj dne 21. oktobra je pogorel zaneten od hudobne roke kozolec posestnika Henrika Grudna. Pogorelec je bil zavarovan. Zgorelo je tudi veliko živeža in poljedelskega orodja. O storilcu ni nič podrobnega znanega, vsi so pa edini v tem, da neti ogenj le ena oseba. Prebivalstvo je vse zbegano, ker se boji zopetnega ognja. Domača požarna bramba se je pri vseh požarih izkazala zelo marljivo in le njej se imamo zahvaliti, da ni pogorelo več poslopij.

— Elektroradiograf »Ideal«. Spored za torek 22., sredo 23. in četrtek 24. oktobra 1912: 1. Med jezeri in pgorji. (Krasna naravna slika.) 2. Dupin se povsod izreže. (Velekomnično.) 3. Žurnal Pathé. (Kinematografska poročila. Najnovejši dogodljaji, šport, moda itd.) 4. Dolžnost in ljubezen. (Drama.) 5. Moric v plamenih. (Velekomnična burka s Princem.) 6. Skrivnost Monte Carla. (Senzacijska drama v treh delih iz življenja sistemnega igralca. Povzeta večinoma na licu mesta z dovoljenjem ravnatelja igralnice.) Samo zvečer. 7. D-vlak ljubezni. (Učinkovita veseloigra, polna krasnih ljubavnih prizorov.) — Samo zvečer. Zapomnite si sledeče dneve: Soboto 26. oktobra: »Strah pred bodočnostjo«. (Drama iz življenja.) Torek 29. oktobra: »Dr. Gar el Hama II. del«. (Najboljši detektivski film sedanosti, ki daleko prekaša I. del.) Vsa petek specialni večer z izbranim sporedom.

— Nasilen prisiljenec. Včeraj popoldne je pobegnil od zgradbe cerkve sv. Jožefa na Elizabetni cesti prisiljenec Fran Kotnik. Po raznih ovinkih je priplaval na dvorišče hiše št. 21 v Slomškovi ulici, ne vedoč, da ga sledi neki vojak 27. pešpolka. Vojak je nato obvestil stražnika in vojaško patroljo, ki je šla takoj za beguncem in ga našla skritega za skladanico drv. Kotnik, videč oboženo moč, se je hotel boriti z nožem, a ni dosegel nikogar, marveč je bil preobvladan in razorožen. Patrolja ga je nato spravila v vojašni-

co, kjer so imeli z njim precej opraviti, da se je udal usodi, nato je pa policija poklicala zeleni voz, s katerim so ga prepeljali zopet v hišo pokore. Možakar je bil nekoliko okajen in je tudi v vozu delal stražnikom velike težkobe.

— Omoten vojak. Snoči je začel v policijski filijalki na Poljanski cesti zvoniti zvonec, nakar je stražnik takoj hitel pogledati, kaj je. Pred stražnico je stal ves omoten neki vojak 27. pešpolka in sicer brez čepice ter opasan z belim predpasnikom. Govoriti skoraj ni mogel nič in le z rokama je dajal neke geste. Ker je stražnik izprevidel, da je za hojo popolnoma nezmožen, je poklical vojaško patroljo, ki je »utrujenega« siromaka odvedla v vojašnico.

— Kolo ukradenko je bilo snoči skladiščniku spedijske družbe »Balkan« Anton Pisku pred domačo pisarno. Kolo je tvrde »Puch«, še dobro ohranjeno, ima naprej zavpognjeno balanco, rdeče ročaje z imenom Ana Goric in je vredno 120 kron.

— S ceste. Ko je snoči na Cojzovi cesti obračal hlapec Matjašič tovorni voz, je pri tem zadel v plinovko, »atera se je vsled sunka razbila.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvorja odpeljalo v Ameriko 90 Hrvatov, 25 Slovencev in 10 Macedoncev. Iz Nemčije je prišlo 68 Hrvatov, na Dunaj se je odpeljalo 25 Kočevarjev.

— Ušel je včeraj odgnanec prisiljenec Ivan Gjemuth, rodom iz Carica v Švici.

— Izgubil je g. Milan Klun rjavo denarnico. — Ga. Marija Dobričeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 17 K denarja. — G. Emilij Pekini je izgubil zimski suknjič in športno čepico. — V Drenikovi trgovini je bil pozabljen dežnik, katerega dobi lastnik tamkaj.

— V kavarni »Central« nastopi danes in naslednje dni kabaretna in glasbena družba »Original The Wehings Ensemble«.

Društvena naznanila.

— Sokol I. vabi vse članice telovadke na sestanek v društvenih prostorih (trg Tabor št. 3, skozi dvorišče na desno) v sredo zvečer točno ob 7. Na dnevnem redu je razgovor glede telovadbe in določitev telovadnih ur.

— Podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju občni zbor bo 14. novembra ob pol 7. zvečer v odvetniški pisarni g. dr. Stanke Lapajeta na Dunaju, I. Bräunerstrasse 10. Ako zbor ne bo sklepčen ob določeni uri, se vrši uro kasneje ob vsakem številu navzočih udov (§ 22 dr. pravil).

Književnost.

— Slovenski kmečki koledar 1913. Izdal in založil V. Koslav Spindler, urednik v Celju. Cena 1 K, po pošti 20 v več. Novi letnik tega koledarja prinaša poleg običajne koledarske vsebine celo vrsto zanimivih, poučnih in zabavnih spisov vsake vrste ter je okrašen s pravličnimi ilustracijami.

— Kursatlas der Wiener Börse und Börsenkronik. To je naslov knjige, ki jo je založil »Kursatlas-Verlag« v Gleisdorfu pri Gradcu in ki velja 6 K. Ta knjiga bo dobro služila vsakemu, kdor ima kaj opraviti z borzo. Iz knjige je namreč natančno razvidno, kako so se od tedna do tedna premenjali kurzi posameznih vrednostnih papirjev in kaj je vplivalo na te premembe. Vsega skupaj obsega knjiga izkaze o 326 vrednostnih efektih. Borzna kronika obsega poročila o konjunkturah, o razmerah na denarnem trgu, najvažnejše politične in gospodarske dogodke in sploh toliko podatkov, da bo knjiga dobro služila zlasti denarnim zavodom in borznim interesentom.

— Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjižarni« Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

— Nezgoda pri balzmiranju. Iz Lvova poročajo: Vseučiliški profesor dr. Kadyi si je pri balzmiranju trupla deželnega maršala Badenja zastrupil kri. Njegovo zdravstveno stanje je nevarno.

— Smrt v lekarni. Na Dunaju je prišel v neko lekarno 50letni inženir Sauer in zahteval neko zdravilo. Med tem ko mu je lekarnar pripravljel zahtevano zdravilo, je padel inženir s stola na tla in obležal mrtev. Zadel ga je srčna kap.

— Marconi. Kakor smo že poročali se je Marconi nevarno poškodoval na očeh povodom avtomobilske »sreče«. Sprva so mislili, da poškodba ni nevarna, posebno ko je operacija dobro izpadla. Sedaj pa se je Marconijevo stanje zopet zelo poslabšalo. Bolnik toži o silnih boleci-

nah v operiranem desnem očesu, levo oko pa ne prenaša svetlobe. Nevarnost je, da Marconi popolnoma oslepi.

— Z zrakoplovom iz Dunaja v Budimpešto. Včeraj dopoldne se je dvignil na Dunaju zrakoplov »Nadvojvodinja Margareta«. Z balonom so se dvignili stotnik Mannsbarth, baron Tunkel, poročnik Marsch in Fric Marsch. Zrakoplovci so imeli jako ugodno vreme. Balon se je dvignil precej visoko in odplul v smeri proti Budimpešti. Po štiriurni vožnji so dospeli zrakoplovci srečno v Budimpešto.

— Senzačni zdravniški poskus. Na kongresu kirurgov, ki se je pred par dnevi vršil v Parizu, je poročal ruski zdravnik Sergej Voronov, ki je dolgo časa deloval v Novem Jorku pri francoskem zdravniku dr. Carelli, o senzačni operaciji, ki jo je izvršil. Šlo je za transplantacijo ene ledvice in enega ovarija zdrave ovce na sterilno ovco. Ta operacija je imela nepričakovan rezultat, kajti operirana ovca je kmalu nato dobila mlade. Ta zdravnik meni, da bi podobno operacijo lahko izvršil pri sterilni ženi. Žena lahko popolnoma dobro živi samo z eno ledvico in tudi z enim samim ovarijem. Zdrava žena bi torej popolnoma lahko potom operacije dala ta dva organa sterilni ženi.

— Zrakoplovne nesreče. Pri Bordeauxu je padel z višine 150 m francoski avijatik Sacour s svojim zrakoplovom. Obležal je na mestu mrtev. Kaj je povzročilo njegov padec še ni znano. Iz Berlina pa poročajo, da se je ponesrečil znani nemški zrakoplovec inženir Gerike. Dvignil se je z novim balonom v zrak in hotel doseči višinski rekord. S sabo je vzel poročnika Stielerja. Dvignila sta se ob pol 12. dopoldne v Friedenau, par ur pozneje pa je došlo poročilo, da je balon padel ves raztrgan pri Gosenhaynu na tla. Oba zrakoplovca so našli med razvalinami mrtva. Balon se je kakor sodijo večaki prehitro dvignil, vsled česar sta izgubila zrakoplovca zavest. Balon se je nato dvigal brez vodstva visoko naprej, dokler ni razpočil in padel na zemljo.

Telefonska in brzojavna poročila.

— Prodiranje Črnogorcev.

Cetinje, 22. oktobra. Črna gora je bila, kakor poročajo uradno, do sedaj še povsod zmagovita. V bojih pri Tuziju in na Šipčanku so vjeli Črnogorci nad 4000 mož in 60 turških častnikov. Črnogorske izgube so sicer res velike, odgovarjajo pa velikemu številu turških čet. V Podgorici in drugih mestih v Črni gori je nad 6000 turških vjetnikov.

— Proti Skadru.

Cetinje, 22. oktobra. Črnogorska armada, ki prodira proti Skadru, obstaja iz glavne armade prestolonaslednika Danila in šteje 20.000 črnogorskih vojakov, katerim se je nad 6000 Malisorov pridružilo. Druga kolona, ki bo prodirala preko Tara-Boša proti Skadru pod poveljstvom vojnega ministra Martinovića, šteje 16.000 mož. Zatrjuje se, da bo še tekom današnjega dneva začela črnogorska artilerija boji proti Tara-Bošu, in da se izvrši jutri odločilni naskok. Kakor hitro zavzame črnogorska armada trdnjavo Tara-Boš, ji je odprta pot do Skadra.

— Bolgarsko prodiranje proti Jedrenju.

Sofija, 22. oktobra. Bolgarska armada se nahaja že v neposredni bližini Jedrenja. Včeraj je osvojila vas Čermen, južno od Mustafe Paše ali Ferdinandovega. Vesti o srbskih zmagah pri Bujanovcu in Preševu, o grških uspehih v Tesaliji ter o sijajnih zmagah črnogorskih so bolgarsko armado silno navdušile.

— Črnogorske izgube. — Turški vjetniki.

Berolin, 22. oktobra. »Vossische Zeitung« poroča iz Cetinja, da znašajo črnogorske izgube od začetka vojne do včeraj skoraj 4000 mož. V Podgorici in drugod v črnogorskih mestih je do sedaj nad 5000 turških vjetnikov.

— Srbi uničili arnavtsko četo.

Belgrad, 22. oktobra. Pri Glini so srbski voji iznenadili neko arnavtsko četo, ko je plenila in požigala sela. Srbi so jo napadli ter popolnoma uničili. Njen poveljnik Sali aga je padel.

— S črnogorsko-turškega bojišča.

Podgorica, 22. oktobra. Prestolonaslednik kraljevič Danilo je odšel v Bar, odkoder odpotuje k armadi generala Martinovića, da osebno vodi operacije pri obleganju Tara-Boša. Kraljevič Mirko je imenovan za poveljnika zetske brigade.

— Grki zasedli otok Lemnos.

Atene, 22. oktobra. Po mestu se širi vest da je grška flotila zavzela otok Lemnos in da se je turška posadka, ki ni bila baš mnogoštevilna, po kratkem boju vdala.

Prodiranje grške armade.

Atene, 22. oktobra. Grške čete so zavzele Diskato. Iz Elasona so Grki pregnali turško posadko tako, da so Turki v največjem neredu zapustili mesto. V mestu so pustili več milijonov patron in več sto zabojev druge municije ter mnogo drugoga vojnega materiala in živeža. Grške izgube znašajo 22 mrtvih in 75 ranjenih. Turki so se umaknili proti Seriji. Grki so zavzeli tudi bregove Gribova. Glasom drugih poročil je padlo v teh bojih na grški strani 1500 mož.

Navdušenje za vojno.

Sarajevo, 22. oktobra. Pri Polnici so orožniki aretirali tri mlade dijače, ki so hoteli kot prostovoljci vstopiti v črnogorsko armado. Izročili so dijače zopet staršem.

Sandžak novopazarski.

Dunaj, 22. oktobra. Srbska vlada je zagotovila dunajskemu kabinetu, da bo skrbna armada stopila v Sandžak samo, da pride pred Mitrovico in na Kosovo polje. Srbija nima namena, da bi okupirala Novi pazar. Bolgarske izgube pred Jedrenjem.

Monakovo, 22. oktobra. »Münchener neueste Nachrichten« poročajo, da so imeli Bolgari pri zavzetju dveh prednjih trdnjav pri Jedrenju nad 3000 mrtvih.

Operacije združenih bolgarsko-srbskih divizij.

Sofija, 22. oktobra. Združene bolgarsko-srbske divizije, ki so od Kjustendila pod poveljstvom srbskega generala Stepanovića prodirle v Makedonijo, so zavzele Sultan Tepe in zelo ustrojeno Egri Palanko.

Izza srbske meje.

Carigrad, 22. oktobra. Od srbske meje so prišla poročila, da se vrše luti boji med Srbi in Turki pri Nokovcih in Umurdžiji. Izid bojev še ni znan, gotovo pa je, da so izgube na obeh straneh zelo občutne.

Odločilna bitka med Srbi in Turki.

Sofija, 22. oktobra. Zekki paša je odredil vse, da se postavi odločno v bran Srbom, ki prodirajo proti Kumanovu. Večjo bitko pričakujejo šele prihodnji teden, ker Srbi vsled neugodnega terena le počasi prodirajo. Zekki paša, ki je bil učenec generala Goltza, in ki ima 100.000 mož vojske in dobro artilerijo ter več strojnih pušk, namerava najprej pograt nazaj prodirajoče Srbe in se bo obrnil nato proti Kjustendilu. Njemu se pridružijo tudi neki nemški aviatiki, ki si je pa dal turško ime. Turška poročila pravijo, da se bodo še nekaj časa širile vesti o uspehih Srbov, toda ti uspehi so brezpomembni. Odločitev bo padla še le pri Kumanovu.

Turška vest o turški zmagi.

Carigrad, 22. oktobra. Uradno se zatrjuje, da so turške čete ri Hanlarju, uvidevši, da se nahajajo bolgarske vojske v nedostopnem terenu, prevarale Bolgare na ta način, da so se dozdevno umaknile. Ko so Bolgari Turkom sledili, so se ti nenadoma ustavili ter napadli levo krilo bolgarske armade. Vnel se je strahovito krvav boj, v katerem so Turki decimirali bolgarsko levo krilo ter zaplenili dva topova. Bolgarske izgube so baje zelo velike.

Cetinje, 22. oktobra. Uradno se razglša, da so vse vesti o kaki turški zmagi pri Podgorici ali kje drugod prazna izmišljotina.

Turške vesti.

Carigrad, 22. oktobra. Turški listi priobčujejo najfantastičnejše vesti z bojišča, ki se jim na prvi hip pozna, da so zlagane. Tako poročajo ti listi znova, da so albanske čete zavzele Kuršumlijo v Srbiji, nadalje, da so takisto albanske čete požgale več srbskih vasi južno od Kruševca ter se južno od Kuršumlije združile z voji Hasan beja.

Napad turškega vojnega brodovlja na Kavarno.

Atene, 22. oktobra. Bolgarska je sklenila protestirati pri vesilihah proti napadu turškega vojnega brodovlja na neutržno pristanišče Kavarno. Bolgarskemu protestu se pridruži tudi Grška.

Železniška nesreča turškega vojaškega transporta.

Carigrad, 22. oktobra. Vojaški vlak z eni polkom, ki se je vozil iz Smirne proti Carigradu, se je ponesrečil. 250 turških vojakov je bilo pri tem ubitih.

Proti razširjevalcem napačnih vesti.

Beograd, 22. oktobra. Včeraj so krožile po Belgradu vesti, da so Turki decimirali VII. srbski pehotni polk. Ta vest je vzbudila veliko vznemirjenje ter se je izkazala tudi kot lažljiva. Oblasti so dale aretirati 7 oseb, ki so razširjale te vesti.

Turčija naroča nove vojne ladje.

Carigrad, 22. oktobra. Turška vlada je na Angleškem naročila dve ogromni oklopnici. Ker pa bosta gotovi šele leta 1914, je jasno, da v tej vojni ne bosta igrali nobene vloge.

Turčija odklanja posredovanje vesil.

Bukarešta, 22. oktobra. »Adverul« poroča, da je sklenil turški ministrski svet izdati cirkularno noto na vesile, v kateri odklanja vsako posredovanje evropskih vesil, dokler ni vojna definitivno odločena.

Rusija in balkanska vojska.

Petrograd, 22. oktobra. Petrogradski listi poročajo, da je izjavil vesilam ruski ministrski predsednik Kokovcev, da bo Rusija delala z vsemi silami na to, da se vojna omeji na Balkan. Kokovcev poudarja, da nimata niti Avstrija niti Nemčija na Balkanu nobenih takih posebnih interesov, ki bi provzročili konflikt mednarodnega položaja.

Romunska in balkanska vojna.

Bukarešta, 22. oktobra. Včeraj so izročili bolgarski, srbski in grški poslaniški romunski vladi note o napovedbi vojne. Vse vlade so izrekle željo, da bi ostala Romunska nevtralna. Ministrski predsednik Majorescu je sprejel note balkanskih držav brez vsake opazke.

Bukarešta, 22. oktobra. Srbski poslanik je izjavil, da je v imenu srbske vlade sporazumno z bolgarsko in grško vlado interveniral pri romunski vladi, da ostane Romunska med vojno nevtralna. Obenem je zagotovil Romunski v imenu vseh držav Balkanske zveze, da bo imela Romunska dostop k eventualni konferenci, ki se bo vršila po vojni in dobi Romunska v slučaju, da zmagajo balkanske države, tudi primerne teritorialne kompenzacije.

Zasedanje državnega zbora.

Dunaj, 22. oktobra. Jesensko zasedanje državnega zbora se je danes pričelo. Zbornica je bila polna. Ko so ministri stopili v zbornico, so Čehi klicali: »Ven s Hochenburgerjem! Kaj je s Komenskega šolo?« V zbornici je nastal silen hrup in šunder. Nemški nacionalci so Hochenburgerja pozdravljali z demenstrativnim ploskanjem. Ko se je nemir polegel, je otvoril predsednik dr. Sylvester sejo ter se v toplih besedah spominjal umrlega socialno-demokratskega poslanca Schlingerja. Nato so napravili zaobljubo novoizvoljeni poslanci Podinsky, Müller in Witt. Finančno ministrstvo je predložilo proračun za leto 1913.

Dunaj, 22. oktobra. Redni proračun za l. 1913, ki ga je podal finančni minister Zalesky izkazuje 3.137.200.000 kron potrebnih in 3.137.500.000 kron prihodov. Končni uspeh je, da izkazuje proračun 278.000 kron prebitka. Železniški minister prosi za dovolitev kreditne operacije v znesku 130 milijonov kron, ki jih zahteva železniška uprava za izpolnitev železniškega parka.

Finančni zakon novih vojaških kreditov niti ne omenja, zaradi tega je pričakovati, da stopi finančna uprava s posebnim predlogom pred zbornico, ki se bo tical teh vojaških kreditov.

Poljedelski minister je poročal o obračunu fonda za živinorejo iz leta 1911. Glasom njegovega obračuna je dobila Štajerska, ki ima 719.000 glav govede 377.893 kron, Koroška, ki ima 227.220 glav govede 134.194 K, Kranjska, ki ima 253.839 glav govede je dobila samo 133.442 kron. Trst, ki ima 4860 glav govede 2554 kron, Goriško, ki ima 75.759 glav govede 3.526 kron, Istria, ki ima 59.073 glav govede 31.054 kron.

Vlada je predložila nato tudi zakonsko predlogo glede pupilarne varnosti obligacij fonda kranjske deželne banke.

Nato se je vršilo drugo branje epidemijskega zakona.

Dunaj, 22. oktobra. Koncem današnje seje državnega zbora je stavljen poslanec Biankini na predsedstvo vprašanje glede dogodkov na Balkanu in na Hrvaškem. V svojem govoru je poudarjal, da se pripravlja v Makedoniji navzlic umetnosti evropskih diplomatov na osvoboditeljno delo izpod turškega jarma. Neštevilno bitk se vrši v Srbiji in na Bolgarskem v ti historični uri, ki se vrše za sloveske ideale in za makedonski narod, ki že stoletja ječi pod turškim jarmom. Mi Slovani pozdravljamo te boje naših bratov za svobodo in edinstvo Jugoslovancev in za civilizacijo Evrope. Toda spominjamo se tega historičnega boja jugoslovanskih bratov na Balkanu ne samo z izrazom svojih najtoplejših simpatij, da jim želimo v tem boju slavne uspeha in lovorjega venca, marveč nas navdaja tudi žalost, če pogledamo na ubogo avstrijsko Makedonijo, ki ječi pod krutim madžarskim barbarizmom. Mi Hrvatli upamo, da pridejo tudi za to našo Makedonijo dnevi rešitve.

Radi zadnjih sodnih imenovanj.

Dunaj, 22. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice je poslanec

dr. Ravnihar vložil interpelacijo na pravosodnega ministra zaradi zadnjih sodnih imenovanj v okrožju graškega nadsodišča.

Delegacije.

Dunaj, 22. oktobra. Volitve v delegacije se vrše v izredni seji dne 30. t. m.

Italijani za svoje vseučilišče.

Dunaj, 22. oktobra. Snoci so imeli italijanski dijači na Dunaju zborovanje, na katerem so sklenili manifestacijo, ki pravi: Ker se je pričelo novo šolsko leto in še niso aktivirani od justičnega ministra obljubljeni kurzi v Trstu, pozivljajo italijanski dijači poslance, da skrbijo za to, da se protokolarna obljuba justičnega ministra še tekom tega tedaja uresniči. Tudi pozivljajo italijanski dijači poslance, da naj informirajo javnost, koga zadene odgovornost, da obljuba vlade še sedaj ni izpolnjena. Končno pozivljajo vse italijanske dijače, da naj v kar največjem številu pridejo na Dunaj in v Gradec, da zopet začno z bojem za popolno italijansko vseučilišče v Trstu.

Nemški Nationalverband.

Dunaj, 22. oktobra. Načelstvo Nemškega Nationalverbanda je imelo včeraj sejo ter se je posvetovalo o delavnem programu ter o zadnjih političnih dogodkih. Končno je načelstvo vzelo na znanje ustanovitev Mladonemške zveze.

Dunaj, 22. oktobra. Nemški Nationalverband je v svoji seji izrekel Dobernigu zahvalo in zaupnico zaradi dobrega vodstva delegacij.

Odlikovanje.

Dunaj, 22. oktobra. Cesar je podelil dvornemu svetniku pri koroški deželni vladi Oskarju Lohmeyerju viteški križec Leopoldovega reda.

Klub čeških socijalnih demokratov.

Dunaj, 22. oktobra. Klub čeških socijalnih demokratov je imel včeraj sejo, ki se je udeležil tudi novoizvoljeni poslanec dr. Witt. Sklenili so oddati na predsednika dr. Sylvestra pismo, v katerem zahtevajo, da naj skliče za danes sejo klubovih načelnikov, da zavzame zbornica stališče napram vojni na Balkanu, eventualno naj se v to svrhu skliče izredna seja. Socijalno-demokratski klub češki šteje sedaj 26 članov.

Dr. Fiedler odstopi kot načelnik državnozbornskega češkega kluba.

Praga, 22. oktobra. Češki listi poročajo, da bo odstopil danes dr. Fiedler kot načelnik skupnega državnozbornskega češkega kluba, ker so izstopili češki nacionalci in neodvisni češki poslanci (Masarykova skupina), vsled česar imajo agrarci dvotretjinsko večino v klubu ter morajo prevzeti vodstvo. Najbrže bo izvoljen Udržal za načelnika.

Dunaj, 22. oktobra. Za danes pričakovani odstop bivšega ministra dr. Fiedlerja se ni izvršil, ker so narodni socijalci zopet stavili predlog na ustanovitev nove skupne organizacije. Popoldne se vrši plenarna seja, ki se bo bavila s tem vprašanjem.

Odločitev glede odprave komisarijata na Hrvaškem.

Dunaj, 22. oktobra. V ponedeljek, dne 28. t. m. se bo vršila seja skupnega ministrskega sveta, na kateri bo padla odločitev, da-li bo komisar Cuvaj na Hrvaškem pade ali ne.

Trozveza.

Rim, 22. oktobra. Nemški poslanik Jagow je odpotoval včeraj v Florencio, kjer se sestane z avstrijskim zunanjim ministrom grofom Berchtoldom.

Rim, 22. oktobra. Razširile so se tu vesti, da se bo v Pizi obnovila trozveza.

Romunska kabinetno vprašanje.

Bukarešta, 22. oktobra. Ker obravnave s Carpom niso imele nobenega uspeha, je prevzel sestavo kabineta Majorescu. On sam obdrži vnanje posle, v kabinet vstopijo pa nadalje kot minister za notranje posle Take-Jonescu in še trije njegovi pristaši. S tem je kabinetno vprašanje rešeno in izvršena koncentracija konservativcev.

Duma.

Varšava, 22. oktobra. Pri volitvah v dumo ni bil izvoljen niti en poljski kandidat. V štirih volilnih okrajih so zmagali Židje, v dveh pa Nemci.

Mir v Libiji.

Milan, 22. oktobra. »Corriere della sera« poroča iz Tripolisa: Glasom poročil iz notranjosti Libije arabski voditelji še niso edini ali naj sprejmejo mir. Tudi vlada med arabskimi poglavarji nezaupanje zaradi izročitve orožja, ker nobeden noče začeti. Že tri dni vlada povsod mir, samo v puščavah je slišati pokanje pušk. Bojujejo se plemena med seboj. Turško vojaštvo se bo najbrže vkrvalo na oddaljenem kraju obali.

Milan, 22. oktobra. Italijansko mornariško ministrstvo pripravlja veliko parado italijanske vojne mornarice.

rice, pri kateri bo kralj pozdravil iz vojne se vračajočo mornarico.

Roosevelt.

Chicago, 22. oktobra. Zdravstveno stanje bivšega predsednika Zedinjenih držav se je izboljšalo. Zdravniki mu hočejo dovoliti, da se odpelje v ponedeljek ali torek v Osterbay.

Chicago, 22. oktobra. Roosevelt se je včeraj odpeljal v Osterbay. Njegovo zdravstveno stanje je zadovoljivo.

Anarhija v Mehiki.

Madrid, 22. oktobra. Neki španski veliki bankir je dobil iz Veracruz sledečo brzojavko: Vsa garnizija je zrevolucionirana. Zveze z notranjostjo dežele so pretrgane, carinski urad je zaprt, trgovina izpodvezana.

New York, 22. oktobra. Ena križarka je dospela v Veracruz ter pričakuje še dve križarki. Diaz zahteva od Zedinjenih držav, da te priznajo revolucionarje kot vojskujočo se silo.

Prečitane časopise v šentjakobskem okraju

sprejema vsako sredo zvečer od 7. do 8. ter vsako nedeljo dopoldne od 11. do 12. »Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj« v društveni sobi, Vožarski pot 4, da jih potem odda ljudem, ki drugače ne pridejo do branja, pa radi bero

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. oktobra: Antonija Kerkoč, služkinja, 51 let, Radeckega ceste 11.

Dne 19. oktobra: Ana Marinčič, rejenka, 3 mesece in pol, Opekarska cesta 36.

Dne 20. oktobra: Kristina Brodt, bolniška sestra, 61 let, Radeckega ceste 11.

V deželni bolnici:

Dne 16. oktobra: Roža Petrič, učiteljica, 27 let. — Ana Pavelšek, učiteljica, 75 let. — Jakob Strajnar, sedlarski pomočnik, 21 let.

Dne 19. oktobra: Marjeta Podbevšek, učiteljica, 70 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 22. oktobra 1912

Malobizni papirji.	Dinar	Slagova
4%, majeva renta	85.—	85.20
4 1/2%, srebrna renta	88.15	88.35
4%, avstr. krona renta	85.05	85.25
4%, ogr.	84.75	84.95
4%, kranjsko deželno posojilo	93.50	94.50
4%, k. o. češke dež. banke	89.20	90.20

Srečke iz l. 1860	436.—	448.—
„ 1864	612.—	624.—
„ tiske	286.—	298.—
„ zemeljske I. izdaje	274.—	286.—
„ II.	244.—	256.—
„ ogrske hipotečne	237.50	249.50
„ dun. komunalne	479.—	491.—
„ avstr. kreditne	482.—	494.—
„ ljubljanske	67.—	73.—
„ avstr. rdeč. križa	52.—	58.—
„ ogr.	32.—	38.—
„ banjska	27.25	31.25
„ turške	217.—	220.—

Polnalo.	428.—	431.—
Ljubljanske kreditne banke	604.—	605.—
Avstr. kreditnega zavoda	499.60	500.60
Dunajske bančne družbe	105.90	106.90
Južne železnice	675.50	676.50
Državne železnice	954.25	955.25
Alpine-Montan	367.—	370.—
Češke sladkorne družbe	265.50	266.50
Zivnostenske banke		

Valuta.	11.46	11.49
Cekini	117.90	118.15
Marke	95.90	96.10
Lire	94.60	94.95
Rubliji	254.25	255.—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 22. oktobra 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11.04
Pšenica za april 1913	za 50 kg	11.88
Rž za oktober 1912	za 50 kg	10.46
Rž za april 1913	za 50 kg	10.59
Oves za oktober 1912	za 50 kg	11.95
Oves za april 1913	za 50 kg	11.43
Koruzna za maj 1913	za 60 kg	7.99

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

okt.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
21.	2. pop.	732.7	9.8	brezvetr.	oblačno.
„	9. zv.	731.2	8.5	sl. jug	„
22.	7. zj.	727.8	6.8	brezvetr.	„

Srednja včerajšnja temperatura 6.5°, norm. 9.5° Padavina v 24 urah 0.8 mm.

Tužnim srcem naznanjamo vsem dragim prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša draga, ljubljena mati, gospa

Ana Jeršin
gostilničarka

včeraj ob polu 4. uri zjutraj v 61 l. starosti, po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice boode jutri, 23 t. m. ob 1/2 10. uri dopoldne iz hiše žalosti, v Rudniku št. 18 na domače pokopališče.

Sv. maše se bodo brale v domači župni cerkvi.

Bodi ji prijazen in blag spomin!

Rudnik, dne 21 t. m. 1912.

Žalujejo ostali.

Več izvežbanih gospodičen dobi trajno delo za ročno vezenje

monogramov.

Ant. Šarc, Šelenburgova ul.

Sprejmejo se takoj

detajlíst,

zmožen in vesten kot la moč in manufakturne stroke

skladiščnik

in 3849

potnik.

Znanje slov., nemškega in če mogoče tudi laškega jezika. Kje, pove uprāv.

»Sl. Naroda« Prednost vojašine prosti.

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom z zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepi živce, pobiljša kri in je

rekonvalescentom

in melokrvnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„ Izborni okus. „

Lepo, zračno

stanovanje

s 3 sobami, električno razsvetljavo itd.
se odda s 1. novembrom t. l.
Več pove „Društvo hišnih gospodarjev v Ljubljani.“ 3789

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 53.750.285-24. — Izplačane oddokodnine in kapitalije K 115.390.603-61.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje: čigar pisarne so v lastne bančne hiše v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživajo najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občniskoristne namene.

Cestar

se sprejme v službo

na deželni cesti (proga Goričavas-kočevska meja). Natančni pogoji se dobijo pri okrajno-cestnem odboru v Ribnici, kamor je tudi prošnje vložiti.

3842

Načelnik: **Franc Ilc.**

Naznanilo.

Na vsestranska vprašanja strank naznanja podpisana posredovalnica, da sprejema v zastavo za mestno zastavljalnico vse vrste predmete kakor: perilo, obleke, šivalne in pisalne stroje, daljnogleda i. dr. zlatnino in srebrnino vsaki dan od 8.—12. ure dop. in od 3.—6. ure pop. Radi udobnosti je posredovalnica odprta strankam tudi ob nedeljah in praznikih od 9.—11. ure dop. — Tudi se sprejemajo zastavni listi v rešitev in za plačevanje obresti, oziroma za podaljšanje zastavne dobe. — Naročila z dežele se glede zastave, kakor rešitev in plačevanje obresti točno in hitro izvršujejo poštno obratno.

Za mestno zastavljalnico obl. konc. posredovalnica, Kolodvorska ul. 6.

!1912 SEZIJA 1912!

Pri meni stane 140 cm dolg damski double paletot 12 K — drugod povsod 20 K.

Topli zimski raglan v vseh modnih barvah 20 kron.

„Angleško skladišče oblek“
O. Bermatovič, Mestni trg št. 5.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzesfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzica, Jesenice, Trbiž, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osební vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst, Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda.

Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzenfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

7-22 zvečer. Osební vlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždana, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzenfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-13 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-35 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

PROTI LUSKINAM IN IZPADANJU LAS
RABITE
CANADOLINE
CLERMONT & E. FOUET, GENÈVE
Drogerija „ADRIJA“, Ljubljana,
Selenburgova 5

Sprejem

stavca

izurjenega v akcidenčnem in tabelaričnem stavku. 3809

Hinko Sax, tiskarna v Idriji.

Gospodična

se sprejme v trgovino s pohištvo in tapetniškim blagom. Prednost ima te stroke vajena ter zmožna tudi nekoliko knjigovodstva. Vstop 1. ali 15. nov. t. l. Samo pismene ponudbe z navedbo zahtevane plače.

Jakob Pogačnik, Ljubljana
(tvrška Fr. Kapus). 3826

Konceptni uradnik

z večletno prakso, dobro izurjen, 3793
Išče službe ali posla
kjerkoli v odvetniški, notarski pisarni, trgovinskem, tvorniškem ali drugem podjetju za celi dan ali več ur na dan. Ponudbe pod „A. R.“ upravi »Slov. Narod«.

Gospodična

3 nekaj prihranki išče poštene-ga znanja z gospodom, udovcem ima prednost. Cenj. dopisi pod „Priateljica otrok“ na upr. „Slovenskega Naroda“

Žitno kavo

najpopolnejši izdelek zadnjega časa, zajamčeno slovanski produkt, pošilja 5 kg v lepi platneni vrečki za K4—po povzetju na vsako avstro-ogrsko pošto. K vsaki pošiljki se priloži prav lepa in dragocena premija, kot pozlačen kozarec, lonček, poslikana šatulja, jedilno orodje i. dr. porabni predmeti in prav lepi okraski za gospodinjstvo. Obrnite se zaupno na tvrdo Jos. Vesely, Praga VII. 586. Češko. 3755

Restavraterji!

Radi opustitve gostilne

se prodaja lep in fin, skoraj nov

električni klavir

najnovejša vrsta s ksilonom in mandolino po nizki ceni. — Ogleda se ga lahko vsaki dan 3844
v gostilni na Dunajski cesti št. 52, zraven artiljerijske vojašnice.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

P. Z. Z. O. Z.

Osební kredit

uradnikom, profesorjem, učiteljem, upokojenecem itd. ob najugodnejših pogojih. — Predstroškovni. — Več v prospektih.

Hranilne vloge.

Od vsakega z dnevnim obročajem po 4 1/2 %
Ob 60 dnevi odpovedi za zneske nad K 1000 po 5 %
in 50 2000 5 1/2 %
Vse vrste se polnoma prištejejo glavnici. — Dnevnega dohoda ni plačati.
Stanje vlog: K 4,500.000
Jamstvo deležev: K 5,600.000

Pojasnila daje:

Josip Kosem, Ljubljana, Krakovski nasip 22,
ob prospektih, stroški in potiki od pol 3. do pol 4. popoldne

Posojila

po vseh kombinacijah na poljubno število let. Istotako plačanje starih dolgov in zjedinjene v novo posojilo pod mnogo ugodnejšimi pogoji. Diskretno in kulantno posredovanje. — Dopisi na kreditno pisarno, Elizabetna cesta 4.
Pisanim prošnjam prilagati je 50 vin. v znamkah. Uradne ure za stranke od 10.—11. ure dopoldne.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 11, Kolizej.

Solidno blago, postrežba točna!

3408

Cene nizke!

Izvršilna dražba

hiše na Tržaški cesti šte. 19.

z zemljišči vred bo

29. oktobra t. l. ob 1/2 10 uri dop. pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani.

Cenilna vrednost K 74.069, najmanjši ponudek K 37797 82.

3841

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

„Ravnateljstvo: Dunaj I., Aspernplatz 1“

se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za čas vojaške službe po najugodnejših pogojih ter najnižjih premijah.

Zavarovana glavica koncem leta 1910 okoli 375 milijonov. — Rezerva koncem leta 1910 okoli 112 milijonov.

Gener. zastopstvo za Stajersko in Kranjsko v Gradcu I., Schmiedgasse 40,

kjer strogo reelni, delavni sodružniki vsak čas dobe dobre službe.

Nadzornik za Kranjsko:

611

Ljubljana, Hrvatski trg št. 4.

Trgovci! Trgovci!

Zelo ugodno za nakup partij.

Samo še nekaj dni

se prodajajo razne čipke, posamentrije, baržuni, svila, trakovi, vezene, perilo, čepice, rokavice, kožuhočinasti predmeti, otroško perilo, oblekice, predpasniki, nogavice itd. v trgovini

3675

O. Jezeršek, Ljubljana, Mestni trg 24,

vsled prisilne prodaje zelo pod ceno.

Proda se tudi vsa oprava, železna in registrirna blagajna.

Anton Šarc

Perilo, — Opreme za neveste.
Domači izdelek. Platno in platneno blago, švicarske vezene.

Ljubljana, Selenburgova ul. 5.

Priporoča se največja zaloga oblek

za gospode in

dečke

A. Lukič
Ljubljana,
Pred škofijo 19.

Uedno najnovejša
konfekcija za
dame in deklice.

Nizke cene. Solidna postrežba.
3846